

•<L m ich cu k

II I M E H E I VF E V II o

IGIH veip

oivnnnyayiaae

LA! G <G G Æ f■. ŞI

TRADUCERE ORIGINALA

iaashcheiadï©

II A

slavă

LIMBA.

ŞI

Şi >, adeseori alcătuind litere alfabetice în slovenă, şi prepoziția Apostolului şi Evangheliei; şi de dragul Sloveniei, parcă ai auzi cu limba măreția lui Dumnezeu / 4 Nestor.

Scrisă în 1835 de E. Or. etc. K. A.

Orest Novitsky -

KIEV.

^În Tipografia Universității.

1 8 3 7.

Biblioteca „Runivers”

Comitetul de Cenzură Osh, înființat la Academia Teologică din Kiev, are permisiunea de a tipări - Kiev, 5 şi 8 iunie 5 / an.

Cenzorul protopop Ioann Skvortsov

Biblioteca „Runivers”

P A M I T şi

METROPOLITUL CORECT

vi vvvia.

Biblioteca „Runivers”

imparțiale, deși nu infailibile, pe acest subiect ale lui Schlozer, Dobrovsky și alții, se poate ajunge mult mai aproape de adevăr și se poate răspunde cu mai multă satisfacție la următoarele întrebări: I. De către cine și când va fi traducerea Începe Biblia în limba slavonă? II. A fost totul tradus inițial? III. În ce dialect al limbii slave a fost tradus? IV Se păstrează undeva traducerea originală a acestuia? și V Din ce diferențe au apărut în diferite liste ale acestei traduceri?

eu.

Studiile diversilor scriitori asupra traducerii originale a Sfintei Scripturi în limba slavă, cu toate dezacordurile în detalii, pot fi aduse la două opinii principale. Majoritatea scriitorilor Bisericii de Apus atribuie apariția Sfintelor Scripturi în limba slavă secolului al IV-lea, venerând pe Sfântul Ieronim de Stridon drept inventatorul alfabetului slav și primul traducător al Cărilor Sfinte. Dimpotrivă, scriitorii Bisericii greco-ruse, și unii dintre cei occidentali, îi atribuie atât lui Chiril, cât și lui Metodiu, care au trăit în secolul al IX-lea.

(2.) Ca pe Tremenzel Ave. VitaSS. Chiril 1. et Metoda. 1667. Trat.- Peshina: Marte Moravicus. Praga. 1667. - Cmpedoeckĭitt Sacra Moraviæ Historia, sive vita SS. Cyrilli et Methodii. Solisb. 1710. - Ulman: Alt-Mahren. Olmutz 1762.

Biblioteca „Runivers”

Apărătorii primei opinii, în confirmarea acesteia, prezintă următoarele:

*>

și J Părinții Bisericii mărturisesc despre răspândirea creștinismului și existența urmelor Sfintei Scripturi la geți și sciți în secolul al IV-lea (5), adică prin aceste nume slavi,

b.) Ieronim spune despre sine: „cu toată sânguința posibilă, după ce am corectat traducerea Sfintei Scripturi, am transmis-o de mult oamenilor din limba mea? cunoștea limba locală slava, sau dalmată, și sub numele oamenilor din limba sa, desigur, îi înțelegea pe slavi (4 ^ *

VI) Literele slave ale alfabetului glagolic, altfel numite alfabet, ar fi fost inventate de Papa Grigore al VII-lea (care a trăit în ultima jumătate a secolului al XI-lea) de către Hieronymus; iar un om de știință german din Viena a vrut să demonstreze că literele Kirillov skiya nu sunt împrumutate din greacă, ci din latină (5)<

(3.) Tertull* Lib.. adver. joc a văzut Lucrările. Edități | x. Nu. Cadouri Lubetius ann. ■16M. Pag- 212. Căci în El au crezut și alte neamuri. . . (cu excepția lui Hristos) ca deja diversitatea getulilor si numeroasele hotare ale maurilor, toate hotarele Spaniei si diferitele neamuri ale Galiei si locurile britanicilor inaccesibile romanilor, dar supuse lui Hristos, si ale sarmatenilor si dacilor si germanilor. și sciții și secretul multor neamuri și provincii și multe insule, necunoscute nouă și Ce putem enumera mai puțin?

Ioannis Zlatoust, в 7 бесѣдѣ на Eva аг. Masha. от/ yuvlj
élatônōinia

λεττρε nvGÇ^ \$ω\$εχχ τγαροг'тму^ rSro ifcwreçnsstl την ΟΜχμίνην . .

xtci Tïepβχί^ xcà ìvίo/ζ καζ καζ θpZκες χσσ! ðocvporcctw xxl
rζ των Μχvρωv

gen. . .to ζV genoaenon loi^rch ζn oikih ttrch gynhichos
pepornym,enis

tter^feriiv^

Созом.ТЛЪ. VI. șarcă, XXVII. Бергин, нашедгни вы списокъ Епископовъ,
бывшихъ на 2 Антиохийскомъ Соборѣ Епископовъ, бывшихъ на 2
Антиохийскомъ Соборѣ (363 горѣ),^ горшихъ на 2 етъ подѣ ешимъ изомѣъ
Епископа Русскаго, Condi, edit. Parisiis. 1644. vol. III. pag. 223.

(4.) Ieronimъ въ писаніи къ Софронію (Oreg. Hieron. Francofurti ad
Moenum. 1684. in fol. tom. III. pag. 5ζ>) spune: „nici nu spun aceasta
prin care precesorii mei vor bite, orice să fie înlăturat în mod
arbitrar de două ori, traducerea căreia o dădusem odată oamenilor din
limba mea să o corecteze cu cea mai mare grijă. Tfc же что выше слова
вытранетъ Ieronimъ în lib. i I. adverb. Ruffi-пшп. Tom II. pagină lüA
si mai sus pag. 151: elevilor limbii mele; iar mai jos pag. i53: Îmi
amintesc că ediția celor șaptezeci de traducători ne-a fost dată cândva
din grecescul emen-data.

(5>) dino hotѣl доказать Alterъ, по умѣръ, - не исполнивъ своего
обѣщания* См. Nu există Shletzer*. Rus. trans. я. II. shr. 478

Biblioteca „Runiverse”

= 4 =

d.) Ioan Dubravsky, istoricul boem și Veleslavsky (b) asigură că
vechii boemi credeau, fără îndoială, că Sfânta Scriptură a fost tradusă
în limba slavă de către Ieronim și că împăratul Carol al IV-lea a fost
convins de acest lucru, (1547 - 1). 578), care la Praga a ridicat o
mănăstire magnifică în numele lui Ieronim, ca descendent din slavi și
vorbind slavonă (7). Dubravsky asigură, de asemenea, că traducerea lui
Ieronim era încă un scop pe vremea lui și că, în același timp, i.e. pe
la mijlocul secolului al XVI-lea, dalmații și alte popoare ilirice au
folosit această traducere în Bisericile lor.

e.) În cele din urmă, în ultima vreme, nobilul morav, Hank * de
Hankenstein, a anunțat că a găsit charate ru „copie slavă, de parcă ar
aparține secolului al VIII-lea și următor. traduceri vechi de un întreg
secol ale lui Constantin și Metodiu. Acest manuscris (după cum remarcă
Gankenstein din tăieturile adânci ale literelor) a fost scris cu un
stilou de fier în rânduri - cerneală, iar în titluri - vermillion slav
pur charter. Vechimea ei, datând din secolul al VIII-lea, o dovedește
prin finisarea proastă a pergamentului, dărăpănarea unei cărți aproape
uzate, îndoirea picăturilor de ceară de la lumânări pe ea, diferența de
scriere de mână a unor scrisori față de cele care se regăsesc în
cărțile slave de mai târziu xb, (se scriu litere: H, I, H , E solid: N,

H, Y, I-E;) și faptul că în întreg manuscrisul nu apar litere xi și psi aparținând la alfabetul chirilic obișnuit, titlurile cuvintelor se găsesc rar, se folosește doar un punct din semnele de punctuație, nicăieri nu există trăsături figurative la cuvinte, întrerupte la sfârșitul rândurilor, aproape toate zicările se îmbină într-o singură linie și altele similare semne paleografice. În plus, el vrea să-și justifice presupunerea prin argumente istorice; așa, de exemplu, spune că Carol cel Mare în secolul al VIII-lea a trimis predicatori la slavi, că în 791 a fost botezat principele slavo-morav Samoslav, că până atunci s-a construit Biserica creștină la Zarushich, iar prințesa moravă Frpdegilda a fost construită. botezat încă în 596, și ce urmează. mult mai devreme de secolul al IX-lea, slavii aveau propriile lor servicii divine și, bineînțeles, propriile cărți liturgice slave. Cu acel slav, înainte de adoptarea botezului, în cele mai vechi timpuri, au condus

(6.) Dubravius Hist. Cartea Boemiei 1. Busuioc. 1575 și Weleslavius în calendarul istoric. Deci septembrie

(7.) Sm. și u Dobrov. Chiril și Metoda. p. 59.

Biblioteca „Runiverse”

comerțul cu fenicienii de-a lungul țărmurilor Mării Negre și Baltice și, prin urmare, scrisorile puteau fi încă împrumutate de la ei în păgânism. El dovedește această opinie explicând denumirea antică a râului Pomeranian Eridan din cuvintele boeme ryElo, grzhidlo (sera) și așa mai departe, și mai ales prin producerea de litere slave din fenician, ebraic, egiptean sau copt și alte antice orientale. alfabet (8).

Dar nu este greu de observat că aceste argumente ale scriitorilor occidentali nu au forța potrivită.

a.) Cum se dovedește că Părinții Bisericii, sub numele de geți și sciți, i-au înțeles pe slavi? Majoritatea scriitorilor îi recunosc pe slavi ca pe un popor complet diferit de sciți (9). De asemenea, se știe că Getov, în antichitate, nu de puține ori accepta pregătirile pentru Gottov (10). De aceea, nimic nu ne împiedică să gândim că Părinții Bisericii, sub numele de sciți, nu i-au înțeles pe slavi, ci pe sciții înșiși; numele geților era numit Gothas, care în secolul al IV-lea aveau de fapt propriul alfabet și traducerea Sfintelor Scripturi (11). Adevărat, în Bizanț pentru o lungă perioadă de timp nu au făcut deosebire între sciți și slavi, iar sub numele de Geth nu i-au înțeles întotdeauna doar pe goți. Deci Kedrin din Skiths, care a trăit în Pannonia și Dalmația, îi numește pe slavi (12 un Teofilact, istoricul bizantin, îi onorează pe aceștia din urmă drept vechii geți (13) Dar dacă, urmând unii dintre cei mai noi scriitori, acceptați opinia că Sciții (14) și vechii geți (15) erau unul și același popor slav,

(8.) O descriere detaliată a acestui manuscris de Gankenstein în 1805, oip S7 Febvre, de la O. Imyutsya trimisă Sfântului Sinod în latină sub titlul: Recensio codicis pervetusti primævæ Russorum ecclesiæ VS secuii; iar în 1804 a publicat în Ofen această recenzie în limba germană sub titlul: Recension der Litteratur der Slawi-schen

Kirchengeschichte und der Sprache eines pergamenten Codex aus dem VIII Jahrhundert.

(9) Eastp. Stat. Ros. Karam, tp, 1. p., 11. Est. Nar. Rus" Palev, partea L p. 55. (10.) Strnt. Metodă. pop. tom. 1. pag. 160. Paștele. Karam-tp. 1. aprox. 23* (li.) Pliilestorg. lib. IL cap. V. tot la Socrate, în Auct. Hist. Ecc. lib. VIII. capac. xsh. pag. D96.

!12.) Strnt, Memoria popul, edit. Petropoli, ann. 1771. tom. II. pag. 92 et cæL (13.) Ibid pag. 53.

(14.) Ref. Antic și modern ± sh. Bulgarii Venelkna, vol. I. stadg. VSH.

(15.) țärm. Stat. Ros. Karam, sh. I. p. 51.

Biblioteca „Runivers”

numai sub diferite nume și că slavii, pentru aceasta, chiar din secolul al III-lea, sub numele de Getov (Sauromatov), sciții și așa mai departe, au început să se convertească la creștinism: încă nu va exista un motiv suficient, și din același timp s-ar putea presupune că au și traduceri ale Sfintei Scripturi, pentru faptul că mărturiile de mai sus ale Părinților Bisericii despre răspândirea doctrinei creștine între aceste popoare în secolul al IV-lea, trebuie să se înțeleagă, ca poate fi văzut în cursul vorbirii (16), despre predicare numai oral, și nu în scris; între timp, alte dovezi, în favoarea opiniei scriitorilor occidentali, nu găsim nicăieri, cu excepția ipotezei lor troro că Ieronim, care a transmis Sfânta Scriptură oamenilor din limba sa, a fost slav, iar următorul. Înțelegi aici pe slavii secolului al IV-lea. Dar

b.) Este ușor să arăți și lipsa de temei a acestei presupunerii. Este adevărat că Ieronim era din Iliria sau Dalmația; totuși, nimic nu dovedește că pe vremea lui această țară era deja locuită de slavi. L.e Long, care era angajat în acest subiect, a încetat să-l considere pe Ieronim ca traducător al Bibliei slavone doar pentru că se îndoia de existența slavilor în Dalmația pe vremea lui Ieronim (IT). Și, de fapt, cele mai sigure dovezi istorice determină momentul sosirii lor în Dalmația de către domnia lui Heraclius (610 - 641), care, sperând să profite de curajul lor, le-a permis să se stabilească în zonele lor, indică fostele lor locuințe. , din care au ieșit - mare, sau albă Chrovia și mare, sau albă Serbia (18). Destul de mulți dintre prospectorii occidentali ai antichităților slave sunt de acord că relocarea acestui popor în Dalmația nu a avut loc mai devreme de jumătatea secolului al VI-lea, sau chiar de începutul secolului al VII-lea. (19). Și istoria noastră

(I6.) Deci Tertulian; spunând despre răspândirea doctrinei creștine între popoarele numărate de ei, adaugă numai: in qjiibus omnibus locis Christi Hoinen, qui jain venit, régnât. Iar Sfântul Ioan Gură de Aur spune doar că Pe / hgya /, și așa mai departe. . . to Iv ''¿wíp.ww(præ-

dicant); despre scrisori fără să spună nimic.

(IT.' Bibliot. sacra, pag. 455.

(18) Constant. Bairyanorod, în cărți, despre guvern, - Strada. memorie. popul, tom GI. pag. 151.

(19. O. Mart. Kromler. Hist. Polon, lib. 1. cap. XV. Balul slavilor. Bolshin. Epitom. rerum Bobem, pag. 69, Lanbinpts,. disert, Philolog. de variis lîdg. Gelazik, Gerken și prieten.

Biblioteca „Runivers”

contele spune că slavii, la începutul secolului al VII-lea, după ce au încheiat o alianță cu Constantinopolul, au intrat în Iliria și au întemeiat noi regiuni sub numele de Croația, Slavonia, Serbia, Bosnia (20). Acești slavi, la două secole după Ieronim, care a apărut în patria sa, unii dintre scriitorii occidentali îl numesc compatrioți, încercând să-și demonstreze părerea. Ieronim însuși nu menționează nicăieri slavii și limba lor. În lista sa de scriitori bisericesti (21), el enumeră toate traducerile sale, dar nici aici nu vorbește nici de slavă, nici de iliră. Ce limbă recunoaște ca a lui? În eseul său împotriva lui RuFin, (2Î), el se numește trilingv (trilingvem), și anume: evreu, greacă și latană, iar în multe locuri își numește latinele și traducerile sale latine (25). Motivul atomului este că (conform mărturiei scriitorului de viață Ieronimov, Erasmus de Rotterdam) s-a născut din familia nobiliară a romanilor, că în Iliria însăși limba latină era atunci limba dominantă și că a scris toate lucrările sale în aceeași limbă, în ciuda faptului că, conform cunoștințelor limbilor, el era evreu și grec. Din întreaga epistolă a lui Hieropimov către Sofronius (24), este clar că Hieronymus vorbește aici despre traducerea sa latină, cunoscută sub numele de Vulgata. p Teodotion a făcut o „nouă traducere a Bibliei în latină; împlinindu-ți cererea^ „Am făcut-o.”⁴⁴ El mai spune în epistola către Pavel și în prefața cărții lui Iov. Cuvintele lui Ieronim despre traducerea Sfintei Scripturi și toți cei (25) care au citit-o cu imparțialitate nu au înțeles altfel.

(20.) Isshor. Gosud Trandafir Kapamз. vol. I. str. 28

(21.) Alberti Fabricius Bibliot. bisericesc, pag. 221 și următoarele. Hamb. 1718

(22.) Lib. II. lui Ruffinus volumul II pagină 151

(23; Ibid*. Am crezut că ar fi bine să scap de latinele mele. Iar p. 122. au tradus în limba latină din limba ebraică Pentateuhul la auriburile noastre. Și ibid*. Aș vrea. traduce volumele ebraice în limba latină. Iar p. 123. de ce eu nu vor primi ei latinii mei? Și ibid.: Psalterium a fost primit de cei 70 de interpreți ai muncii noastre de mult la Roma. Și cartea Î· în Ruffin. pagina 436. Tocmai această lucrare este tradusă în latină de oamenii din limba mea.mbeni ax разныхъ его сочинений.

(2D.) Lucrările sale. Tom II. pagină 53.

(25.) Rwhardus Simonias. Histoire critique de vieux Testament, pag: A90. N. Gei-ranas. Prolegom. biiy. capac. XX. § 2.

Biblioteca „Runivers”

c.) Împreună cu aceasta, se dezvăluie că Ieronim nu a putut fi inventatorul alfabetului slav, cunoscut sub numele de Glagolimpshka (26 sau litere inițiale. Oriunde au trăit slavii în vremea lui și sub orice nume îi înțeleg, în orice fel). Caz, trebuie să recunoaștem că Ieronim nu cunoștea limba slavă. Nici un singur scriitor de încredere nu dobândește cunoștințe despre această limbă pentru el; iar Ieronim însuși nu vorbește despre aceasta, deși se numește evreu, grec și latin, și deși Limba slavă, prin însăși raritatea ei în acea perioadă, a meritat să-l menționăm. În cele din urmă, acum este deja, fără îndoială, în același timp, că alfabetul verbal a apărut mult mai târziu decât Kirillovskaya (27) și chiar a compus în conformitate cu acesta, deși cu Iznios și excelențe semnificative (28) ♦ Dobrovskiy crede în invenția verbului, prima jumătate a secolului XIII (29); iar motivul pentru care invenția ulterioară a literei inițiale este atribuită lui Ieronim este ușor explicat de atunci. împrejurările slavilor. Când Papa Ioan al VIII-lea a interzis f50) să folosească

(26.) Pentru schița acestui alfabet, vezi Dosovsky - Institutiones Lingvæ Slavicæ, în fila introcl. sau; de asemenea y /fo^i/zw/^Glagolita. Clozianus. Vindob. 1856 ana.

(27.) Istorie. Stat. Ros. Karala vol. 1. shr< S, Cel mai vechi monument al glagoliticii - psaltirea de charate aparține secolului XIII, între umbre ca monument al lui Chiril. alfabet, Ev. Ospiromirovo, se referă la XI.

(28.) Dobrovsk. Abhandlungen eideg Privat. Gesellschaft in Bøhmen. SH. V. p. 518. Est. Stat. Ros. Karam * p 1. aprox. 267. În Bibliotecă. C. II. B. Im. Acad. Există două cărți de știință, tipărite în secolul al XVII-lea cu litere glagolice, despre ^ m ^ n st i o t d n a n y g r y y luterană ^ și cealaltă ^ yaosl. Sf. Ltsostol si Apocale * in limba kroasch. Vezi Buckmenspier. Descriere biblie și birou. P. 11. B. Acad. Nauk. 1779. p. 75 și 76.

(29.) În cartea sa Glagolitica, ed. în Praga 1st 07 la p. 10. citează din Bula Papei Inocențiu al IV-lea (12-07) în continuare. cuvinte: porrecta nobis tira ,, (Episcopi Scernensis) petiția continebat, tjuodin Slavonia (Dalmația, Croa-,,tia) est littera specialis, quam illius terræ clerici sehaberea B. Hieronimo ,,asserentes, eam observant in divinis officiis celebrandis. cæt, Din aceste dovezi reiese clar că papii, până la mijlocul secolului al XIII-lea, nu știau încă despre alfabetul slav mnitso-jeronpmian. „În ciuda acestui fapt, oamenii de știință ai Bisericii Romane încă încearcă să demonstreze că alfabetul glagolitic este „nu mai devreme decât al lui Chiril, apoi cel puțin contemporan cu acesta. Atât de recent „(1856), la Viena, a fost publicată în acest spirit o carte Glagolita, Clozianus ^ . „Dacă, dacă alfabetul glagolitic ar fi fost inventat înaintea lui Kirillov, „atunci Cyril nu ar fi trebuit să inventeze altul, al lui. De asemenea, trebuie remarcat că „ar trebui ca alfabetul glagolitic să fie diferit în diferite cărți, dar Kirtsl-“ alfabetul este același în toate / 'Prnmp> i. personal realizat manual de defunctul acum Pr. Mitropolitul Evgenii ^ în 1857 cu câteva zile înainte de moartea sa.

(50.) Vezi Bula sa din 968 (în Isschrr, Kozami Pragsky^ Mencken. coll.

aprinderea cărților slave în timpul slujbelor divine, iar Catedrala din Salon (1060) a declarat însuși alfabetul slav eretic (51), de atunci clerul occidental a încercat în toate modurile posibile să extermin scrierea slavă. În aceste vremuri tulburi, el a inventat glagoliticul, probabil vreun călugăr dalmat de confesiune greacă, și dorind să-l protejeze de clerul apusean, l-a împodobit cu numele de Sfântul Ieronim, fără să-i pese că invenția sa nu avea nici cea mai mică plauzibilitate. .

m.) Dacă vechii boemi și împăratul Carol al IV-lea, după cum mărturisesc Ioan Dubravsky și Veleslavsky, credeau că Sfânta Scriptură a fost tradusă în limba slavă de către Ieronymus, atunci, desigur, clerul roman avea prejudecăți în acest sens. De asemenea, nu este corect ca în secolul al XVI-lea dalmatii și alte popoare ilustre să folosească în Bisericile lor orice fel de traducere slavonă (și cu atât mai mult ieronimică), pentru că, după cum am menționat mai sus, încă din secolul al XI-lea la Catedrala din Salon (în Dalmația) era interzis să existe serviciu divin în limba slavă (52); hotărât și la Catedrala Kostnitsky în 1416 (55); Mai mult, un elicopter occidental este martor că în boemia până în secolul al XI-lea, numai în sașavă au rămas singure, mărturisirea grecească, mănăstirea, în care, însă, era hotărâtă de rectorul benedictinului roman, și același lucru este același. , cartea Limbii Limbii Limbii Limbii Limbii Limbii Limbii Limbii Limbii Limbii Slaviansk au fost complet „exterminate și distruse, iar din acel moment nu au fost citite deloc” (54). Dar dacă există acum popoare slave care, deși unite cu Biserica Romană, au totuși permisiunea de a trimite

Scenariul, rer. Germ, tom, 1. pag. 1991).

(51.) Dobrov. Chiril și Metodie, cmp. 55.

(52.) Это соборное опредѣление, найденное Добнеромъ в сочиненияхъ Ѳомы, Диякона Спалсогатв, пслсогатв, пслалечв, пслаление ущемъ: în latină și greacă, o persoană care vorbește aceeași limbă ar fi promovată la ordinele sacre. Căci au spus că literele gotice au fost descoperite de un anume eretic Metbodius, care a scris multe lucruri contrare normei credinței catolice în aceeași limbă slavonă prin minciună; de aceea prin judecata dumnezeiască, brusc, ca să zic așa, a fost osândit la moarte/' Sm. Shlets Nsssh. cap. 11. str. 520

(55.) Iată-l.

(5D.I Libri linguæ Slavicæ deleti omnino et disperditi, nequâquam ulterius in eodem loco recitabantur, Shlets. ibid., shr

η

slujirea lui Dumnezeu în limba slavă antică și folosesc Biblia slavonă, apoi o folosesc pe cea corectată numai după Vulgata lui Ieronim; din care, după cum notează Schlozer, ei au crezut cândva că traducerea originală slavă a Bibliei a fost făcută de însuși Ieronim (55).

e.) În cele din urmă, nu este greu de respins dovada lui Gankenshtey despre manuscrisul găsit, presupus din secolul Vili (36). În primul rând, semnele manuscrisului său, cum ar fi: pergament lucrat stângaci și dărăpănat, diferența dintre literele sale din scrierea altor cărți, absența folosirii lui xi și psi (57), raritatea titlurilor cuvintelor, semnificația de punctuație cu un punct, lipsa unui semn figurat, fuziunea aproape tuturor cuvintelor b și multe altele - găsim nu numai în carte (58), ci și în unele dintre cărțile noastre de hârtie și chiar în prima ediții tipărite de la Moscova ale Apostolului și Evangheliei. În al doilea rând, din argumentele istorice ale lui Gankenstein nu rezultă nimic în favoarea asumării sale, deoarece predicatorii lui Carol cel Mare și Mărturisitorii Prințului Samoslav și Principesei Friedegilda, după obiceiul și regulile Bisericii de Apus, nu trebuiau să traducă Sfântul Scripturile într-un limbaj comun, iar serviciile divine erau obligate

(56.) Cea mai detaliată infirmare a recenziei lui Gankenpppein, scrisă în 1801 din ordinul Sfântului Sinod, Pr. Myipr. Eugene ^ publicat în Iubitorul de literatură, 1806, pentru luna mai, shr. 1A0-155.

(57.) Dobrov. (Instît. Ling. Slav.) Literele xi sunt plasate în alfabetul Kirillov, iar nenumitul cronicar grec Banduriev, găsit în Biblioteca Colbert, numărând literele slave după nume, nu menționează xi și psi, ci indică doar următoarele : ζς, μπίχη , γλάκιά, SwrpüyVety) <fttÂfoc,(probabil ar trebui să citească^

și separat t;) μη, ζJy, ττοκο^,ijXy

φερωτ^ Herch wr, τζεγ, γεόρ, γερ^ 7^, ymr,

Xi și psi nu au fost adăugate deja după, așa cum se găsesc alte litere în manuscrisele slave?

(58.) Vezi în Anexa^ este descris, câteva manuscrise charate sclavo-rus. Din luarea în considerare a literelor distinctive ale manuscrisului Gankenpitein, care se regăsesc în egală măsură în listele secolului al XIII-lea, din compararea unor locuri ale acestui manuscris cu slavo-rusa / vezi. Divizia a IV-a. sub litere B.) se dezvăluie că ar trebui deschis până în secolul XIII. Și, după recunoașterea lui Gaikenshteil, mulți dintre colegii săi trimit și manuscrisul său nu la secolul al VIII-lea, ci la secolul al XIII-lea* Vezi și Dobrové. Inst. Ling. Slav. pag. 6T9.

Biblioteca „Runivers”

sh>t în latină. Chiar și sub Carol cel Mare, Serviciile Divine au fost celebrate în aceeași limbă, deoarece încă nu exista o traducere în franceză a Bibliei. În al treilea rând, în manuscrisul lui Gapkemshteshial (așa cum apare în descrierea conținutului său), există o traducere slavonă a întregului Oktoikh, cu câteva diferențe de ordine față de cea actuală; la sfârșit se adaugă mai mulți Apostoli și Evanghelii duminicale pentru a douăsprezecea sărbători și Sfinți, apoi cinci slujbe de la Menaionul general; Următorul acest manuscris conține slujbele nu ale Bisericii Occidentale, ci ale Bisericii Răsăritene. În al patrulea rând, asemănarea unor litere slave cu literele

fenicienilor, egiptenilor și altor popoare nu dovedește încă că slavii, în antichitate, și-au împrumutat scrisorile direct de la ei. Constantin și Metodie, cei mai învățați bărbați ai epocii lor, care s-au născut și au crescut în Tesalonic, un glorios oraș comercial, unde se înghesuiau popoarele răsăritene și nordice, au putut ei înșiși, inventând litere slave, să împrumute unele litere din alte alfabet cunoscute de ei. , și cum ă remarcă Dobrovsky (39), într-adevăr împrumutat din armeană și coptă. Nu vom argumenta că slavii, până pe vremea lui Chiril și Metodiu, nu erau complet conștienți de arta scrisului. Unele monumente și mărturii ne fac să credem că în antichitate slavii aveau deja scrisori. Deci Rakovetsky și profesorul Jung-man susțin că vechii slavi au adus cu ei propria lor scrisoare din patria lor - India sau, cel puțin, din Asia, și indică un fragment dintr-un manuscris antic despre curte? Regina Cehă Lyubusha ^ care pomenește scândurile adevărului, cuprinzând inscripția legii zeilor de piele de viață, și aduse de strămoșii lui Cehov, din cele mai vechi timpuri, când s-au stabilit în țara cehă (40). Ditmar, un Istoric al secolului al XI-lea, menționează inscripțiile idolilor slavi, iar idolii Retre găsiți lângă Lacul Tollens au dovedit valabilitatea mesajului său; inscripțiile lor sunt în rune, împrumutate de wendi de la popoarele gotice (41). În manuscrisul Chernorizet Khrabr

(39.) Institutul. Ling. Slavica. Introd. capac, 1. 1.

(40.) Cu toate acestea, vechimea acestui monument nu este dovedită prin argumente istorice clare. Umoz. si experienta. Fundamentele. Sdovesn. Glagolev. S. P. B. 1834, partea 11. p. 69 § 60.

(41) țarm. Stat. Ros. Karam, partea 1. pp. 109 și 110. Vezi și Umozr. si experienta.

Biblioteca „Runivers”

(inițial, se pare, Bolgar) despre scrierile aparținând anului 548, se mai spune că, înainte slovena nu avea cărți, ,, ci cu diavoli și tăiați chtehu și gataakh, gunoiul existenței (42).” Iar misionarii latini, care au ocupat încă din secolul al VIII-lea, convertirea slavilor la creștinism, aprovizionându-se cu predici, formule de spovedanie etc. în limba poporului, foloseau pentru aceasta litere latine, după cum se vede din Monumente slave ale mănăstirii Freisingen din Bavaria (43), care mod de scriere a fost raportat de misionari și slavii înșiși am. Și toate acestea nu împiedică Chiril și Metodiu să fie recunoscuți ca inventatori ai alfabetului slav, complet, adaptat la alfabetul grecesc, deoarece cea mai veche, propria literă a slavilor a fost de mult pierdută de ei (dacă ar avea-o cu adevărat).); Rune, și chiar mai multe trăsături și rtazy, au fost insuficiente pentru limba slavă, neexprimând sunetele sale cele mai obișnuite și, în cele din urmă, litera runică, conform lui Karamzin (44), era cunoscută numai de preoți, în timp ce slavii erau boemi, Illy * ric și rusă, până în secolul al IX-lea, nu au avut nici un alfabet (45), - și în continuare. nu puteau avea o traducere a Cărilor Sfinte în propria lor limbă.

Deci, nu există niciun motiv să ne îndoim de mărturia acelor scriitori care susțin că inventatorii alfabetului slav și primii traducători ai Sfințelor Scripturi în limba slavonă au fost Chiril și Metodie. Aceasta este mărturia lui Nestor: ,, trecutul sim (în Moravia), scrie el, -

compun adesea litere, alfabetice slovene, și Apostolul și Evanghelia; și pentru

Cuvinte de bază. Verb, h IL 79. Pe idolii conservați în Muzeul Lyonului și atribuiți popoarelor nordice, se află următoarele inscripții: pe unul CCSTOŠ, pe celălalt în spatele umerilor ALA0VVNVIGKPO; pe al treilea pe par: GOTPIAT ^ pe al patrulea pe spate: hAVinCLVI, iar pe centura: CmVVLA. Toate literele 16 t: e; același număr ca în Rune și în vechiul alfabet fenician.

(42.) Acest manuscris este găsit. în Sinod. Moscova, bibliotecă. sub 145, tipărire. împreună cu lucrările lui Ioan Ex. Bolg. ed. Kalayd despre chirie, sgpr.

(43.) Mostre din scrisul lui Frasing, mâini. vezi Keyaaen, în colecția sa. Slav. acțiuni. éıφ Ros. a. 1. otd. 1

(D4.) Istorie. Stat. Ros. volum. I. p. 110.

(45) Eshim explică doar de ce traduceri ale lui Cyril și Melody ar putea părea o știre atât de seducătoare, încât mulți au început chiar să critice cărțile și scrierile slavone, spunând că ?? și Lashin, de către

Biblioteca „Runivers”

Iartă Slovenia, de parcă ai auzit cu limba măreția lui Dumnezeu (46). u Principalele trăsături ale narațiunii lui Nestor se regăsesc și în alte știri, chiar și în rândul scriitorilor occidentali (47), cu doar unele modificări în amănunte, din care însă nimic nu pierde esența problemei. Așa că Chet-Minaia în biografia lui Chiril și Metodie menționează că ei, înapoi la Constantinopol, înainte de plecarea lor la Moravi, au inventat alfabetul sloven, care are treizeci și opt de litere în sine, pentru a traduce cărțile „greacă în limba slovenă; ... și la începutul propunerii, a început Sfânta Evanghelie a lui Ioan: la început a fost un cuvânt etc., și l-a arătat țarului și patriarhului și întregului Sinod și totul despre asta cu bucurie, slăvind pe Dumnezeu. În manuscrisul purtătorului de negru Khrabr (48) se spune:,, dacă, dacă întreabă slovenul boukar, spunând: cine ai co-creat sau ai scris cărți? atunci ar trebui să te gândești și să răspunzi, să spui: Sfântul Constantin Filosoful, zis Kirl, creează scrisori pentru noi și oferă cărți și lui Metodie, fratele său!b Konstantin, și despre traducerea Cărilor Sfinte (49). Preotul Dokleisky, scriitor al secolului al XX-lea și următorii. un contemporan cu Nestor, mărturisește și traducerea Bibliei de către Chiril (50). II în legenda antică a principesei boeme Ludmilla, inventarea literei slave și traducerea Sfintelor Scripturi sunt atribuite lui Chiril; se adaugă numai

„Scrie Platovu, a scris un arici pe crucea Domnului.” Unstp. conform lui Koenigsb.

1 sp. sgpr, 28. După el și în aproape cinci cuvinte, despre această obiecție a detractorilor scrie și Papa Ioan al VIII-lea în scrisoarea sa către Prințul Morav Svyatopolk, pe care am citat-o, în Baroque Si . Annal. Ecl. 't. X. ad annu 880.

(L6.) Li>t. Pest, după Koenigsb. lista, pagina 21.

(17.) Iapr. de la Kramer în lib. de rebus Polonicis, cap. 15, în Richard Smith în bibliot. vânt. Test; in Albert Fabricius in .bibliotb. Greca vol. VII Hamburg 17Ji>.

(18.) Vezi Broadsword John. Ex. Bolgar, p. 191.

(19.) Si. Hărțuiește-l împotriva lui Shlets. Nu este cap. 11, p. 502 - 509. De asemenea, Chiril. si eu. Добровск p. 71. În fine, laudăm pe bună dreptate scrisorile sclavonice descoperite de Constantin, care fac ecou laudele cuvenite lui Dumnezeu.

(50.) Diocleus Presbiter în Istoria lui Lucian a Regatului Slavorum despre Regatul Dalmației și Croației. Amsterdam 1667. în fol. pagină 288 și urm., Constantin cel preasfânt a hirotonit preoți și literalmente în limba slavonă

Biblioteca „Runiverse”

că înainte de sosirea lui în Moravia i-a convertit pe bulgari la credința creștină. Și în cea mai nouă Legendă, găsită în mănăstirea Blaubeyern (51), pe care Dobrovsky a atribuit-o secolului al XIV-lea, se găsește aproape toată legenda lui Nestor despre dascălii Moravilor (52).

Unii dintre scriitorii occidentali, care nu au putut să nu fie de acord că Chiril și Metodie au avut onoarea traducerii originale a Sfintelor Scripturi, sunt cel puțin de părere că Chiril și Metodie au fost trimiși la Moravi nu de la Constantinopol, ci de la Roman. Biserica (55) . Li se pare de necrezut că Prinții Moravi, care aparțineau Bisericii Occidentale și Imperiului, au cerut profesori de la greci, pentru ca acești profesori să fie de acord să se supună Papei (54), iar Papa însuși să-i ia în subordine. protecția sa, așa cum demonstrează „Istoria (55)” lor

Dar cuvintele pe care ambasadorii Moravi le-au spus împăratului grec Mihai și care sunt citite de Nestor arată clar că moravenii doreau să audă adevăruri divine în propria lor limbă. De la Papă ei nu spera să obțină asistență în această chestiune: acest lucru era contrar obiceiului Bisericii de Apus, așa cum spune Dobner (56), sau mai bine, părerilor politice ale Capului ei; și trimis de la

componens commutavit Evangelium Christi atque Psalterium et omnes divinos veteris et novi testamenti libros de Græca lingua in Slavonicam, Dog non Missam eis ordinane more Græcorum, .confirmavit eos in fide Christi. „Vezi pe Kiril... și pe Mee. Dobrovsk. sgpr. 28.

(51.) Si. Shlets. Nessh. partea 1L cip. D1D-D17. »

(52.) La aceasta apartine marturia moderna Meodiu a unui scriitor necunoscut de conversione Bo]ihagiogit,u Leseman. Calini. III. 80, 81, 121 și Kohl. introd. în litru. Slav. pag. 77. Vezi și alte mărturii la Dobrov. Kiril și Mee. pp. 28 - 55.

(53.) Dobner Annal. Bohemorum Hajeki partea a III-a. Praga 1764, p. 60. Lssemay. Galena. Ecl. univ* h. IY. Pentru o respingere a acestei opinii

din partea scriitorilor occidentali, vezi Theophan Prokopovich, room. la conc. cărți din Ytali-ansk. limbaj, traducere. și copt. în S. P. B. 1722, sub titlul: Istoriografia gloriei gloriei și reproducerea poporului slav. op. Moor o -.Urbina.

(54.) Această opinie este împărtășită de Occident, pis. și G. Pogodin. Cm; Kiril. și Mee. Dobrovsk. Moscova., 1825, p. 121 și 122.

(55.) Vezi Nest.-Chet Mn.-Blaubeir* Legends și așa mai departe.

(06.) Shlets^ Unsh. h IL pagina A92"

Biblioteca „Runivers”

Preoții Paly i-ar putea lipsi cu ușurință prin acțiunile lor de dorința de a se întoarce la el (5T). În plus, prinții morav ar putea avea alte motive să ceară grecilor profesori. Schlozer presupune că ei sperau, printr-o alianță cu curtea greacă, să obțină ajutor împotriva germanilor. Această presupunere este dovedită de relațiile politice de atunci ale Moraviei cu suveranii germani (58). Oricum, indiferent ce i-a forțat pe principii morav să cheme mentori din Grecia, cel mai bine era ca Chiril și Metodie, la sosirea în Moravia, să se îndrepte către tronul roman, deoarece puterea Patriarhului Constantinopolului nu s-a extins și asupra Moraviei, care aparținea. la tronul Romei, întrucât deja răspândiseră religia creștină Episcopii de Salzburg (59); Următorul a nu apela la Papă ar însemna a renunța în mod arbitrar la succesul muncii cuiva. Acest lucru nu a fost împiedicat de împărțirea Bisericii, care la acea vreme nu era încă decisivă și exista, s-ar putea spune, doar între cele mai înalte persoane ale Ierarhiei, iar Papa Ioan al VIII-lea se știe că a fost de acord cu Patriarhul Fotie.

Acum, tot ceea ce lipsește este o indicație directă a anului exact în care Chiril și Metodieu au început să acționeze în domeniul lor. Nestor nu stabilește nimic aici, cu excepția faptului că Prinții Moravi au trimis o ambasadă împăratului Mihai; de ce ar trebui să se limiteze la perioada de la anul 857 (de la care Teodora nu a mai participat la guvernare) până la 867, când Mihail a fost ucis. În ce an și-au început munca Chiril și Metodieu? Călugărul Brave asigură că inventarea alfabetului a urmat „în epoca-2> numele lui Michael Țar Gruciski și Boris Prințul de Moravsk și Kotsel „Prințul Blatensk, în anii de la crearea lumii întregi Țgr (855) .”

(57.) Ibid. 465 și 466.

(58.) Ibid. p. 454.

(59.) În același loc, p. 459 și mai departe, împreună cu aceasta, se explică de ce Patriarhul Fotie al Constantinopolului, în mesajul său către Arhiepiscopii Răsăriteni, vorbind despre convertirea Bolgarilor și Rossovlui, nu menționează Moravii la toate, (de care Schletser a fost surprins, partea IL 448); tocmai pentru că moravenii s-au convertit la creștinism mult mai devreme decât Patriarhia lui Foșiev și au fost convertiți de către profesorii Bisericii de Apus, și nu de cea răsăriteană.

Biblioteca „Runivers”

Pe ce bază nu se știe această legendă. Dobner (B0), printr-o considerație corectă, a deschis în primul rând calea rezolvării acestei chestiuni: atrage atenția asupra Legendei, (a Mănăstirii Blaubeuern), care spune că Chiril și Metodie, ajungând în Moravia, au lucrat timp de patru ani și jumătate (61) , apoi au plecat la Roma, la cererea Papei Nicolae I, după cum mărturisește Legenda, sau la cererea lor, după cum spune cehul Christianus (62); aici l-au găsit deja pe succesorul lui Nikolaev, Adrian I, care a urcat pe tronul marelui preot în 867; Următorul sosirea lui Chiril și Metodie în Moravia trebuie să fie considerată a fi în jurul anului 865. Calculul lui Dobner are toate semnele distinctive ale adevărului; este deplin în acord cu biografia acestor sfinți din Cheti-Minei, nu contrazice legendele lui Nestor și conjectura lui Schlozer, care crede că au pornit cu puțin timp înainte de moartea împăratului Mihail (867), și în cele din urmă, este acceptat de toți cei mai buni experți din antichitatea slavă (65).

Gândindu-ne la toate acestea, putem concluziona probabil că anul 863 este acel moment memorabil pentru slavi, în care s-a dezvoltat alfabetul slav, cunoscut sub numele de Kirillovskaya, și începutul traducerii în C> slavonă \ l de limba Sf. "cărți? Evanghelie, apostol și psaltire. Aceste cărți, desigur, au fost traduse de Chiril și Metodie în timpul șederii lor de patru ani în Moravia, pentru că, înainte de a pleca la Roma, ei săvârșiseră deja slujbe divine în limba slavonă, iar când au plecat, au plecat, conform spuselor. legenda, listele acestor cărți în Moravia; alte cărți ale Sfintei Scripturi, dacă au fost traduse de Metodie după moartea fratelui său, au fost traduse înainte de 899, înainte de care Schlozer presupune moartea lui Metodie (64).

(60.) Ibid egtr. A48.

(61.) Asseman crede că Chiril și Metodieu au lucrat timp de 4^ ani nu numai în Moravia, ci și în Bulgaria, astfel că probabil că au fost doar un an în Moravia. Bun. Cpr. și Meth. pagina 50.

(62) Vezi Add. Analele, Ecl. pag. 81. Orationis causa Romae adiit, se spune acolo"

(63,) Karam. Est,. Stat. Ros. Notă. 261. Dicționar istoric al foștilor scriitori ai clasei spirituale din Rusia 18-7 ani, volum, 11. shr. 57.

(6D.) Vezi, Schlozer, Nessh, h, li. 525,

Biblioteca „Runivers”

Dar au fost traduse toate cărțile la acea vreme, sau numai cele care sunt indispensabile slujbelor divine? Schlozer și alți zeloți ai gloriei apostolilor morav, referindu-se la mărturiile lui Nestor și a unor scriitori occidentali, cred că întreaga Biblie slavă a fost tradusă inițial.

Dar Nestor nu afirmă acest lucru în mod direct. - Spune doar că Constantin și Metodie la început „au transformat pe Apostol și Evanghelia...” după aceasta, au schimbat Psaltirea și Octoeul și alte cărți. toată cartea este rea, iar toată cartea este „împlinită din

limba greacă în slovenă în şase luni, çç etc. (65). Cum să înţelegi cuvintele Cronicarului? Concizia timpului în care s-a săvârşit această faptă îi face pe unii să creadă că cuvântul pre-logista semnifică aici o corespondenţă, şi nu o traducere a unor cărţi cunoscute (66). Dar acestui cuvânt i se poate da şi un altul, propriul său sens: dacă doi cărturari ar cunoaşte nu numai slava, ci şi greacă, atunci ar putea fi participanţi la Metodie în traducerea însăşi (67). Mai mult decât atât, timpul petrecut la scrierea cărţilor, a meritat ca cronicarul să-l desemneze cu atâta acurateţe? Cu toate acestea, pentru noi este la fel dacă aceste cărţi au fost traduse, sau doar anulate de scriitori hack (pentru că dacă au fost eliminate, au fost deja traduse). Pentru scopul nostru, este mai important să ştim la ce se referă cuvintele lui Nestor: au fost umplute toate cărţile? -> Shletser şi după el Kadaidovich \ 68),

(65.) Lesh. Ilestk conform lui Koenigsb „SN, shr. 21 şi 22.

(66,) Aşa înţelege Schlozer acest cuvânt: „Metodius a lucrat la afacerea lui”, spune el, „preo de treizeci de ani; în tot acest timp, „e adevărat, traduceam cărţi una câte una cu asistenţii mei, iar acum, doar cu puţin timp înainte de moartea mea, am adunat toate pasajele noastre şi le-am precalat în ordine: în continuare * cei doi Pop pomeniţi aici au fost doar 7je-reppegnkp , sau pnets care au rescris o traducere gata făcută., şi nu atât de des pe cât este scris greşit despre ei în liste. < p. 539.

(67L. Dobrovsky spune că Metodie, ca şi Arhiepiscopul, a tradus el însuşi mai nou şi a dat altor traduceri altora (vezi Chiril. şi Metoda sa p. A3 '.

(68.) Ex. Bolgar, p. li.

5

Biblioteca „Runivers”

= 18

sub numele de cărţi, Nestor înţelege toată Sfânta Scriptură - o carte de excelenţă (BÆ%o\$); dar cartea de cuvinte a lui Nestor, sau cărţile, după cum notează şi Dobrovsky (69), este tradusă incorect de Biblie; iar la greci se numeşte mai des scris (ή γραφή, ιεροί γράμματα) decât carte (BÆÀoç). ,, De ce, ç - spune Kalaidovich în confirmarea gândului său (T0), - ,, ar fi ultima ştire a lui Nestor „(despre traducerea tuturor cărţilor în întregime), când deja mai sus, despre tot ceea ce este necesar pentru serviciul divin, s-a spus ?, , Răspundem astfel: Nestor, în primul rând, arătând spre traducerea Evangheliei, Apostolul *, Psaltirea şi Octoechosul, adaugă: şi alte cărţi (Biserica), dar nu spune: există; iar cinstea Menaionului, în loc de: şi alte cărţi, se adaugă celor indicate - numai Cartea Ceaselor şi Liturgiarul. „Astfel, din cuvintele lui Nestor şi chiar ale lui Chet Mpnea, nu reiese clar că Chiril şi Metodiu, în timpul şederii lor de patru ani în Moravia, au tradus cărţile Bisericii necesare slujirii depline. Aceste cărţi sunt: Cartea Orelor cu Psaltirea, Cartea Slujbei cu Trebnik, Apostolul şi Evanghelia, Octoechosul, Irmologia, copiii lui Troodi, Paremeinikul, Menaionul lunar (71) ^ sau în locul lui. , sărbătoarea generală şi

Carta. Așadar, rămânând cu mărturia doar a lui Nestor și Chetya Menaia, putem presupune că Metodie, după moartea fratelui său, a trebuit să lucreze pentru a finaliza traducerea acestor cărți; - de ce cuvintele lui Nestor în traducere integrală la acea vreme a (unelor) cărți, se mai poate înțelege despre restul cărților Liturgicii. Oricum ar fi, cel puțin expresia „toate cărțile sunt complete” poate fi aplicată la fel de ușor la traducerea cea mai completă a cărților cărților liturgice întreprinse de-a lungul timpului, ca și la traducerea propusă a întregului Biblie. Este clar după aceasta că cuvintele lui Nestor, în sine, încă

■ nu ne oferi dovezi clare și certe ale traducerii Bibliei! lennago.

(69.) Kirili și Metoda. rahat. 57.

(70.) Ibid. 11, (7I.) În Biserica Greacă, s-ar putea să nu existe încă un cerc complet de menstruație

Menaion folosit astăzi. În cuvintele monahale atașate vechilor Evanghelii și Apostoli slavi pe care le avem, nu găsim numele Sfinților pentru fiecare zi a lunii; sunt marcate doar * pentru câteva zile; de asemenea în cele mai vechi carte grecești și chiar tipărite. Vezi Guileil. Peșteră. Istoric. literar. scenariu. Eccles. voi. li. editi Basii. 17D5. în toamna. pag. 5 lire sterline. et ad calcem, vol II. dizertație. 11. pag. 52.

Biblioteca „Runivers”

În cinstea Menaionului, faptele profesorilor morav sunt descrise mai detaliat; dar nici aici nu se menționează traducerea întregii Bibliei; se spune doar că după moartea lui Constantin, Metodie „și multe alte cărți, vom traduce din limba greacă în slavonă.

Să ne întoarcem la mărturiile scriitorilor occidentali. Preotul Dioclezian (H61) scrie că „Constantin, după ce a întocmit alfabetul slav, a tradus din limba greacă în bla-,, mărturisirea lui Hristos, Psaltirea și toate Cărțile Sfinte ale Vechii și Noii „Zaveta ^72) .çç Se spune și în legenda antică a prințesei boeme Lyudmil l b (75). Dar nici Preotul Diocleiei, nici Legenda nu numesc separat cărțile Sfintei Scripturi, nici măcar nu indică numărul lor în general și, mai mult, nu spun că le-au văzut ei înșiși. Prin urmare, încă nu se știe dacă aici trebuie căutată acuratețea istorică? Scriitorul de Legende și Preotul lui Docles, nefamiliarizat cu originalul grecesc și, de asemenea, poate, cu limba slavă, nu a putut recunoaște traducerea Bibliei slave ca fiind completă, deși lipseau mai multe cărți din ea, mai ales când au făcut-o. nu a făcut căutări critice pentru acest subiect și au fost călăuziți numai de urechea și vocea unui străin? – Dar ceea ce nu găsim printre acești scriitori, apare în mărturia mai definitivă a lui Ioan, Exarhul Bulgariei, care a trăit la sfârșitul secolului al IX-lea și începutul secolului al X-lea (74), iar următorul. fost scriitorul Legendei si Preotul Doklei ^ skago. În prefața la Teologia lui Ioan Damaschinul, tradusă de el, numită rai, menționând traducerea Evangheliei Apostolului, sau lectura aleasă dintre ele pentru tot anul, și moartea lui Chiril care a urmat curând, continuă (75): ,, Și marele

(70.) Kir. și Mee. Dobrovsk p. 28. Tot în Lucius de regno Dalmati", pag. 288. în Schlozer vol. N. shr. AlD. Cuvintele proprii ale lui Diocle · Sacru, vezi sub L? D8.

(73.) Kir. și Mee. Dobrovsk. p. 29. "Sanctus Cyrillus... Moraviam est in-"gressus, inventisque novis apicibus sive litteris, et N testamentum^Xii-

raque alia de Græco, sive Latino sermone in Sclavonicum trastulli idioma. Scriitorul acestei Legende menționează aici traducerea unor cărți din limba latină. Probabil că a amestecat corectarea ulterioară a cărților slave după Vulgash Ieronimova cu traducerea originală a Bibliei.

(7A.) Totuși, în Buletinul Europei 1826 15 - 2A. se dovedește că John Exarch Bolg. trăit la sfârșitul secolului al XII-lea.

(75.) Vezi Kalaid. Ioan. Ex. Bolg, p. 129. Tot Chiril. și Meeod. Dobrovsk. pagina 51.

Biblioteca „Runivers”

Metodele Arhiepiscopului lui Dumnezeu, fratele lui, sugerând întregul „shgy f (60) articular din limba Yelinsk, chiar dacă există Grchsk în Slo-,,VenskG4C Sub denumirea de cărți statutare.-> nu ar fi corect aici să înțeleagă cărțile slujbelor liturgice în general * pr. pe care le-a menționat mai sus și care și acum sunt considerate a fi mult mai mici decât 60-thio, iar pe vremea lui Metodie, probabil și mai puțin. Așadar, trebuie să presupunem că cele 60 de cărți statutare sunt înțelese aici ca fiind biblice. Acest lucru este cu atât mai probabil că mulți alți scriitori au considerat cărțile biblice ca fiind exact 60. fodiș ,,aici, în ținuturile Moravilor, așezat în toate 60 de cărți ale Vechiului Testament și Noul Testament de la Grchsk în slovenă (76)? lenskb) spune (77), că, Profetii * și Apostolii au alcătuit șaiszeci de cărți: Vechiul treizeci și trei, iar acestea, cele Noi douăzeci și șapte pentru ei Pandektam, explicând Cântarea Cântecului, sub bătaia Reginelor în Cap. YJ. Artă. 7. el înțelege 60 de cărți sfinte: suntem, până la urmă, după realizarea noastră41, spune el, ,,60 Coroana verbului uman (numeric) de a fi, kjmigy, adică al șaiszecelea testament al Vechiului și al Noului. "Testamentul (78)."

Pe ce se bazează această socoteală și ce se înțelege prin cuvântul: cărți statutare: sunt toate cărțile biblice în general, sau numai Kanó-, nicheskiya (aprobat de cartă, canon)? *- În Biblie, numărăm 75 de cărți, și chiar Canonice mai mult de 60, și anume 65: - 27 din Noul Testament și 58 din Vechiul. - Dar se știe că Bvrep, care avea 22 de litere p în alfabet și desemnând cărțile canonice, număra cărțile în Canonul lor 22 (79), deși separat erau și 58. Modul de numărare a cărților canonice la evrei a fost după cum urmează: ; 2, Exodul; 5 ramase; 4, numere; 5, Deuteronom; 6, carte. Iisus Pavin; 7, Judecătoria Pzr. și 8, Samuel,

(76.) Est. Cuvinte despre primul. în Ros.' spiritele pisapgch. chipa h. p. 62 Tot Kalaid* Ioan. Ex" Bolgar, p. 90, nota. 10.

(77,) Istorie „Dicționar.. p 65. Kalaiid * p. 12.

(78.) Kaland * ibid.

(79.) Diction, de Théol, rzt Bergier. Cum. Canon, vol 1. pag. 507.

Biblioteca „Runivers”

sau 1 și 2 Regi; 9, Regi, sau 5 și 2 Regi; 10,. Isaia; 11, Ieremia și plânge-l; 12, Ezechiel; 15, doisprezece profeți minori; 14, Iovъ; 15, Psaltirea; 16, Proverbe; 17, Ecclesiastul; 18, Cântarea Cântărilor; 19, Daniel; 20, Cronici 1 și 2; 21, Ezra 1 și 2; și 22, Estera (80).

Creștinii, după ce au acceptat de la evrei cărțile lor canonice, au urmat în cea mai mare parte metoda anterioară de numerotare a acestor cărți; neavând totuși nevoia să adere aici la numărul de litere ebraice, ei au putut împărți 12 profeți minori și de aici au ieșit în Vechiul Testament al cărților canonice 55, în următoarea ordine: 1, Geneza; 2; Exod; 5, Levit; 4, numere; 5, Deuteronom; 6, Iosua; 7, Judecătorii cu Rut; 8, cartea Regatul. 1 și 2; 9, cartea Regatul. a 5-a și a 4-a; 10, Cronici 2. 11, Iov; 12, Psaltirea; 15, Proverbele lui Solomon; 14, Ecclesiastul; 15, Cântarea Cântărilor; 16, Osea; 17, Ioel; 18, Amos; 19, Obadia; 20, Iona; 21, Mica; 22, Naum; 25^ Habacuc; 24, Sofanie; 25, Hagai; 26, Zaharia; 27, Maleahi; 28, Isaia; 29, Ieremia; 50, Ezechiel; 51, Daniel; 52, Ezra și 1 Neemia; 55, Da. – Aceasta a fost socotirea obișnuită a cărților canonice ale Vechiului Testament în Biserica primordială (81). Astfel 55 de cărți canonice ale Vechiului Testament! iar 27 de novagos sunt 60; și de aceea este foarte probabil ca sub numele de I cărți statutare și la Ioan Exarhul Bulgariei să se înțeleagă numai K tonic.

Și astfel, conform mărturiei exacte a Exarhului Bulgariei, Kirschlom și Metodie nu au tradus de fapt întreaga Biblie, în forma în care o avem acum, întrucât, pe lângă 60 statutare, sau, conform calculului de față , 65 de cărți canonice (82), conține încă 10 apocrife; 1.) Cartea a 2-a a lui Ezra, (conform Bibliei noastre, dar în latină a 5-a) 2.) Tobiya, 5.) Judith; 4") Înțelept. Pai 5.) Premud. Sirach. 6.) Varukh; 7.) Makkabeisk. cartea 1; 8.) Macabei. a 2-a carte. 9.) Makkaveisk. a 5-a carte. 10.) Ezra cartea a 5-a.

(80.) Ibid p. 509. Vezi, de asemenea, Josephus și cartea împotriva lui Apion.

(8L) Yetshfan. Haeres. HIV. 6; – demensur. et iaz et. capac. IIL IV, XII, XITI. Kiril. Ierusalim. Cateh. IV. de dir. Scrip. XXXIV. XXXV. XXXVI. Laod · suspin ^ dreapta. 60; Orchgeya la Eusebiu Cer. Cartea de Est. VI. cap. 25; Pisa. uEvseWe Cer. Est cărți. IV. cap. 26,

|S2.) Conform prezentei socoteli, în Vechiul Testament, în loc de 55 de cărți, se presupun 58 de cărți deoarece 1.) Rue este separată de cartea Judecătorilor. 2) carte. Regi, 3.) A-a carte. Regi^ 4.) Cartea a II-a, Cronici mp,} Cartea a II-a a lui Ezra – de asemenea, numărată separat.

Biblioteca „Runivers”

Aici trebuie să ținem cont și de cele mai vechi copii slave ale Sfintei Scripturi, păstrate în arhive. La ce concluzie ne va conduce examinarea acestor liste?

În cele mai cunoscute depozite de cărți rusești, cum ar fi. de exemplu. în Sinodalul de la Moscova, Novgorod Sophia și în alte locuri există multe evanghelii charate, Apostoli, Prologuri, Triodey, Menaia, Paremeynikov și alte cărți, dar din câte se știe până astăzi, nu există nicăieri liste de charate ale întregii Biblii; mai ales din Vechiul Testament, cu excepția Psaltirii, nu există o singură carte mai veche de secolul al XV-lea (85). De aici, Dobrovsky trage concluzia că din Vechiul Testament, pe lângă Psaltirea, care a fost întotdeauna de cea mai mare utilizare, Chiril și Metodie au tradus în secolul al IX-lea doar câteva dintre lecturile necesare slujbelor divine. Pentru a confirma acest gând, el indică și următoarele cuvinte dintr-o scrisoare a Papei Ioan YPI către Svyatopolk, Prințul Moraviei: Lecturi divine, din Noul și Vechiul Testament, „bine traduse și explicate” etc. (84). Despre celelalte (cu excepția Psaltirii) cărți ale Vechiului Testament, Dobrovsky spune următoarele: „că în secolul al XII-lea pildele lui Solomon erau deja traduse, se poate concluziona din referirile frecvente ale lui Nestor la această carte și din obiceiul Biserica să citească Paremia; cărțile Înțelepciunii, Ecclesiastul, „Profeții și Iov, se pare, au fost traduse în secolele XIII și XIV” în Rusia sau Polonia; dar adunat într-un întreg în Serbia la sfârșitul secolului al XV-lea (dar nu înainte de publicarea Bibliilor boeme la Praga „1488;”, sau Kuteber. 1489) și aranjate după modelul Bibliilor boeme (85).”

Dar, în primul rând, din faptul că, în afară de Psaltire, nu există alte liste slave ale altor cărți ale Vechiului Testament mai vechi decât secolul al XV-lea, se pare că este încă imposibil să tragem concluzia decisivă că nu au fost traduse de către Chiril și Metodie deloc, sau cel puțin aproape de traducătorii lor de secol. Este ușor pentru listele antice ale Psaltirii

(83/1 Inst ling. Slav. Dobrowsky, Introd. pag. X.

(84.) Ibid. pag. VIII. Nec sanæ'fidei, aut doctrinæ aliquid obstat, sive Missas in eadem Slavonica lingua canere, sive sacrum Evangelium vel lectiones divinas novi et veteris Testamenti bene traslatas et interpretata* legere.

(85.; Ibid. shr. LII.

Biblioteca „Runivers”

ar putea fi păstrată prin însuși faptul că era în uz general și că în continuare. a fost anulat de destul de mult.. Celelalte cărți ale Vechiului Testament nu au avut un asemenea avantaj. Din cauza numărului mare al acestor cărți, a fost foarte dificil să le ștergeți și chiar să le colectați, deoarece nu au fost apoi aduse într-un întreg. Mai mult, nu au fost niciodată în uz general, ca Psaltirea; în timpul slujirii Divine au fost înlocuiți de Paremeiniks (86), în continuare. nu a fost nevoie în mod special de a le șterge pentru mulți: după aceasta, nu este de mirare dacă cele mai vechi liste ale acestora nu au ajuns în vremurile noastre, ca cele care erau în uzul poporului și al Bisericii. În al doilea rând, dacă au fost traduse inițial lecturi speciale (Paremeinik) din Vechiul Testament, atunci nu ar trebui încă să se concluzioneze că însăși cărțile Vechiului Testament nu au fost traduse deloc în secolul al IX-lea. Lecturile, după cum sunt necesare în timpul

slujbelor divine, ar fi putut fi traduse de Chiril când, potrivit lui Ioan al Bulgariei, „din Evanghelie și Apostol a făcut o alegere (ales, loc) (87); și chiar cărțile Vechiului Testament (care au fost doar traduse) au fost traduse, după moartea lui Chiril, de către Metodie în continuarea șederii sale de 30 de ani în Moravia, precum și de către asistenții săi și, poate, de către imediatul său. succesori. În al treilea rând, principalele motive pentru care Dobrovsky crede traducerea slavă a unor cărți ale Vechiului Testament în secolele XIII, XIV și XV * în Serbia, Rusia sau Polip; stau desigur în proprietățile * limbajului folosit în aceste cărți. Dar proprietățile binecunoscute ale dialectului sârbesc sau rus ar putea fi luate în unele cărți ale Sfintei Scripturi nu din traducerea lor originală din secolele XIII, XIV și XV, ci din corecții semnificative.

(86.) În vechime, atât în Biserica greacă, cât și în cea romană, lecturile din Vechiul Testament, numite Paremiias, constituiau o carte specială a Bisericii sub numele de Paremennik. Un astfel de paremennik grecesc, scris în 1116 pe o hristă sau pergament, se află între cărțile grecești din Sinodul de la Moscova. Bibliotecă. Vezi Hristos» Friă. Mattasi accurata codicum Græcorum M. SS. Bibliothecarum MosqnensinmSanci. Synodi notifia et recensio. ed Lips. 1805 pag. 289. Mattei consideră această carte ca fiind foarte rară. În aceeași Bibliotecă se află șapte paremeinici slavoni, scrise în aspru. Vezi Catal, această broșură.

[Y^Kalaid. 129. -Chiril și Metodiu în A-x zi de vară | să rămână în Moravia, desigur, nu au avut timp să traducă cărțile Vechiului Testament. Între timp, după expirarea acestui timp, mergând la Roma, au plecat în Moravia, după cum se spune în Legendă (lit. Bolland. in acta. SS. 9. martie.) - toate

Biblioteca „Runivers”

cărți wok, în acest moment, în Serbia ^ sau Rusia, și chiar doar de la cărturari. Mai mult, în Nestor și în Culegerea secolului al XI-lea, găsim locuri nu numai din Proverbe, ci și din alte cărți ale Vechiului Testament, din Înțelepciunea L de la Profeți (pe care traducerea slavonă a Binelui, crede în secolul XIII și XIV), din Pentateuh și Regate (care traducerea Bun, se referă la secolul XV). Pentateuhul lui Moise, după Kalaidovich^88) păstrat, deși într-o listă ulterioară, a fost deja dezafectat în 1156 la Novgorod.

Ca dovadă că cărțile slave ale Vechiului Testament erau prea rare înainte de secolul al XVI-lea, dar existau deja de mult timp, (și deși nu toate), ne referim și la mărturia regiunii Ostroh cu grija lor neobosită pentru prima tipărire a Bibliilor slave în 1581. În prefața acesteia, el scrie; „În toate țările din genul limbii noastre, cea inferioară slovenă” a fost găsită adevărată în toate cărțile Vechiului Testament. Numai din „Cuviosul și în Ortodoxie aproape Suveranul și Marele Siatel al Suveranului și Marelui” Prințul Ioan Vasilievici al Moscovei etc. ae cinci sute de ani „tradus în slovenă pentru Marele Vladimir, care a botezat pământul rusesc, ss Let ne oprim asupra unora dintre aceste expresii.

cărți care păreau indispensabile pentru închinare., {Scripta ibi relīncpierunt omnia, quæ ad Ecclesia Ministerium videbant necessaria.

Bun * Kiril. și Meth. p. 42); pe bună dreptate se poate presupune că printre cărțile rămase în Moravia au existat și lecturi din Vechiul Testament (Pars * meinik) ^ întrucât ar fi trebuit folosite în timpul slujbelor divine; iar aceste lecturi ar putea fi semnalate de Papa Ioan al VIII-lea, care a primit vestea traducerii lor chiar de la Metodie, care a sosit pentru a doua oară la Roma în 879 * sau de la cei care au raportat Papei că cânta Lh-turgy în barbară. , adică , e „Limba slavă {Nest. shr. 503); putea indica numai aceste lecturi, pentru că cărțile Vechiului Testament nu fuseseră încă traduse când El a scris scrisoarea către Sfântul Regiment; (A fost scrisă în 880, la mai bine de doi ani după prima călătorie a lui Metodie cu fratele său la Roma.)

Prmpl. Numai din dovezile Legendei, și nu din cuvintele lui Nestor, Chiril și Metodie, în timpul celor peste câțiva ani de ședere în Moravia, au tradus toate cărțile necesare slujbelor divine.

(88.) Ioan Ex. Bolg, hr 97.

Biblioteca „Runivers”

=db=

Prințul de Ostrozh spune că a primit de la John Vasilyevich Vivliya, adică traducerea completă din limba greacă: aceste cuvinte, desigur, nu trebuie luate în sens strict, deoarece în lista prințului Ostrozhsky, cartea a 5-a lui Macabeu lipsea -skoy, iar Tobias, Judith și Esdra al 3-lea sunt traduși aici din Vulgata. - Mai departe, Prințul Ostrozhsky spune că a primit „Vivliya înmulțind „ó00 ltyp în slavă tradus chiar și pentru Marele Vladimirș, care a botezat pământul rusesc.unii care au gândit ce se spune aici despre traducerea Bibliei slave în Rusia, sub Vladimir cel Mare. Dar această idee nu poate fi acceptată. Nici unul dintre cronicari nu mărturisește despre traducerea Bibliei slave sub Vladimir, între timp, le era imposibil să tacă despre asta, în special Nestor, când nu a tăcut despre începutul traducerii Sfintei Scripturi în Moravia. , și, mai mult, a fost aproape în timp de Vladimir cel Mare și în Cronica sa vorbește despre dragostea lui pentru lectura cărților (89^, unde ar fi potrivit să spunem, deși pe scurt, despre un eveniment atât de important.— Și Prințul Ostrozhsky. însuși, în locul dat aici, vrea să spună doar că în lista Bibliei, primită de la Ioann Vasilevici, a încheiat traducerea antică slavă, făcută din textul grecesc de 70, mai bine de 500 de ani, pe vremea lui Vladimir cel Mare, (dar nu în Rusia) (90). Prințul Dobrovsky respinge acest lucru, de altfel, deoarece cărțile Bibliei au fost adunate într-un singur întreg deja la sfârșitul secolului XY și că în publicația Ostrozhsky în multe cărți, corecții se remarcă pe Vulgata f9i9. Să fim de acord că cărțile slave ale Sfintei Scripturi au fost adunate într-un întreg în jurul secolului al X-lea și, cu această ocazie, comparate cu Vulgata; dar aceasta nu i-a împiedicat să existe separat, fără amendamente conform Vulgatei, chiar din IX. secol. Căutând, nu avem niciun motiv special să nu avem încredere în mărturia prințului Ostrozhsky despre antichitate

(89.) Laptop. conform lui Koenigsb. sgiisk. pagina 88.

(90.) Așa a înțeles Dobrovsky aceste cuvinte. Vezi Institutul lui. Ling. Slav. Introd. pag. L.I. iar pe crtip. 701 el spune: „Constantino, duci Ostrogium, 'per-svasum fuit, hoc in codice

veterem versionem Slavicam, quae jam sub Tŕla dimiro ad Russos pervenit, con tineri.⁴

(91.) Ibid pag. LII.

4

Biblioteca „Runivers”

Traducere slavă în lista Bibliei primită de el de la prințul moscovit Ioan Vasilevici, deși această traducere nu era toată din greacă și în unele locuri fusese deja convertită conform Vulgatei.

În fine, dacă Biblia slavă, după cum se știe, nu a fost doar corectată în Occident, ci și completată conform Vulgatei, atunci fără îndoială pentru că traducerea originală slavonă a Sfintei Scripturi mai avea câteva cărți: ce anume? Există o Biblie în Biblioteca Patriarhală din Moscova, scrisă în 4553 de călugărul Ioachim. Totul arată că a fost ștearsă din Biblie, completată tocmai în Occident, pentru că unele cărți din ea au fost corectate semnificativ, iar multe au fost traduse literal din Vulgata (92); dar cărțile traduse literal din Vulgata sunt predominant apocrife (95): cărțile a 2-a și a 5-a ale lui Ezra, Tobia, Judid, Înțelepciunea lui Solomon, 2 cărți ale lui Macabei, (a treia nu se află deloc în lista lui Ioakpmov). Din aceasta este imposibil să nu se concluzioneze (conform mărturiei lui Ioan Exarhul Bulgariei) că, prin anularea traducerii originale slavone a Bibliei, care trebuia completată conform Vulgatei, tocmai cărțile apocrife au fost dispărut. Adevărat, dintre cărțile apocrife, Baruch și Sirach din lista Ioakpmovski sunt traduse din greacă „Și motivul pentru aceasta este de înțeles: Baruch a fost adesea clasat cu Ieremia (94); de aceea, Profetia lui Baruchov ar putea fi tradusă în limba slavonă împreună cu cărțile canonice. Mai mult decât atât, deoarece originalul ebraic al lui Baruch (95) și Sirah (96) s-a pierdut din cele mai vechi timpuri, ambele cărți au fost traduse din greacă în Vulgata și se întâmplă de aici că acum este greu de spus în mod decisiv dacă ele. au fost traduse din greacă direct sau prin Vulgata; nu poate exista o diferență semnificativă între una și cealaltă traducere. Potrivit experților în critica biblică (97), în lista lui Ioachim, traducerile nu sunt din greacă, (cum să ne așteptăm

(92.) Adevărat, chiar și Biblia Ostroh, așa cum am menționat mai sus, are corecții și completări conform Vulgatei, dar este mult mai puțin numeroasă aici. Aici doar 5 cărți ale Vechiului Testament sunt traduse conform Vulgatei.

(95.) Vezi în persoană, mâzgălit: descris. Ioakimovsk. Biblii.

(9D.) Dicție. par Gab. Bergier. Acea. 1. pag, 596. Baruch.

(95.) Ibid.

(96.) Ghid. pentru a onora cartea. V. și N. Zaveta. etc. Ambrozie, p. 5.

(97.) A se vedea fiecare descriere adăugată. Joak-list.

Biblioteca „Runivers”

ar trebui să fie), dar conform Vulgatei, nici una dintre cărțile canonice, și anume: Esdra al 4-lea, Neemia, Cronicile 2, Yeser și Ieremia. Dar de aici nu ar trebui să tragem imediat concluzia că chiar și aceste cărți lipseau din traducerea originală slavă a Bibliei. Se știe că Vulgata a fost tradusă de Ieronim, în cea mai mare parte, din originalul ebraic. Între timp, traducerea greacă a lui 70-tm, din care s-a făcut și cea slavă, este obscură și inexactă în multe locuri. Prin urmare, corectarea unor cărți slave despre Vulgata trebuie să fi fost foarte semnificativă, ceea ce i-a determinat pe corectori să le traducă din nou. Acest lucru este mai ales necesar de spus despre Profeția lui Ieremia, care aparține numărului de cărți care sunt cele mai obscure în traducerea greacă și care în lista lui Ioaknoma, în principal înaintea celorlalte cărți canonice menționate aici, este tradus literal din Vulgata. Dar că Profeția lui Ieremia, în ciuda traducerii ei în lista Ioakimovski din Vulgata, a fost tradusă inițial în limba slavonă, acest lucru este evident din faptul că Plângerea lui Ieremia a fost tradusă și din greacă în lista Ioakimovski; dar nu s-ar putea ca Metodie, sau oricare altul dintre antici, după ce a tradus adăugarea la Profeție, să nu fi tradus Profeția în sine, sau că complementele Bibliei slave, tradusând Profeția lui Ieremia din Vulgata, să-și fi tradus Lament din greacă.

Din tot ce am spus mai sus, deducem următoarele:

A.) Ie.gzhlae.să accepte mărturia străveche și exactă a lui Ioan Exarhul Bulgariei asupra traducerii de către Chiril, și după el Metodie, cărțile statutare de 60 de ani, prin al căror nume ar trebui să se înțeleagă cărțile canonice ale Vechiului și Noului Testament, care constituie de fapt Sfintele Scripturi ie.

b.) Această dovadă, după cum notează și Kalaidovich (98), ar trebui să explice cuvintele nu tocmai clare ale lui Nestor: așezați toate cărțile și folosiți-le. Următorul dacă raportăm aceste cuvinte la traducerea (sau corespondența) cărților Bibliei (și nu cărților liturgice în special, traduse, după Legendă, în timpul vieții lui Constantin): atunci trebuie înțeles și acest loc. traducerea (sau corespondența) tuturor cărților Canoanelor .

98") Ioan. Ex, Bolgar, shr. il.

Biblioteca „Runivers”

V.) În același sens, acceptăm cuvintele Preotului Dokleit skago și Legenda traducerii de către Chiril și Metodologie a tuturor cărților Sfintelor Scripturi, i.e. e, de fapt Sacru, Canonic.

d.) Traducerea originală slavă a Bibliei a fost completată, în diverse momente, cu cărți apocrife din greacă (cu excepția lui Tobias, Judith, a 5-a Esdra și a 5-a Macabeu, după cum se vede din ediția Ostrog a Bibliei), probabil în Serbia sau Bulgaria, poate parte și în Rusia cu ocazia publicării Bibliei Ostrog. – Și în Occident, aceeași traducere inițială a fost completată de cărțile apocrife despre Vulgata și unele dintre cele traduse anterior în limba slavonă. a suferit modificări semnificative (I Esdra, Cartea lui Neemia, II Cronici,

Estera și Ieremia), așa cum se dezvăluie dintr-o examinare a listei Bibliei lui Ioachim.

III

Limba slavă, așa cum se știe, este împărțită în mai multe dialecte principale: în care dintre ele a fost tradusă inițial Biblia slavă? – Oamenii de știință nu sunt de acord în răspunsurile lor la această întrebare. Cu toate acestea, cu toată diversitatea opiniilor relatate aici, Balbi le conduce (99) la două principale: conform primei, Biblia slavă a fost tradusă inițial în limba slavă rădăcină, care încă nu a fost împărțită în dialecte; în alt fel, este tradus într-un adverb cunoscut.

Prima opinie este dovedită de faptul că limba slavă în secolul al IX-lea nu putea fi încă împărțită în diferite dialecte. Unitatea de origine a popoarelor slave, care fusese supusă de către ele, asemănarea în religie, în modul de viață și gradul de iluminare, în mod firesc, spun ei, trebuie să contribuie la păstrarea unității slavilor. Limba, în ciuda diferitelor triburi care o foloseau, scris monumente slave care nu se ridică peste secolul XIV. Toate

'99.) Etnograf, atlas al pământului. shara, sau distribuția popoarelor vechi și noi după limbă. 1826

Biblioteca „Runivers”

ele, mai mult sau mai puțin diferite unele de altele, au semne ale limbii în care au fost traduse inițial Cărțile Sfinte; și cu cât aceste monumente sunt mai vechi, cu atât se văd mai multe asemănări în ele. Așadar, poeziile boeme din secolele al X-lea și chiar ale secolelor al XIII-lea (100) au o asemănare izbitoare în ceea ce privește întorsăturile și frazele cu rușii de atunci. Limba kranniană, din câte se poate judeca despre ea din fragmentele găsite în Bavaria (I 01), este în general foarte apropiată de limba slavonă bisericească. De aici se ajunge la concluzia că pe vremea Apostolilor Moravi, limba slavă, care a primit demnitatea de carte prin traducerea Sfintelor Scripturi, era comună tuturor triburilor slave. În acest caz, ei se referă și la cuvintele lui Nestor, care, numărând diferitele triburi ale vechilor slavi, sudici și nordici, nu arată nicio diferență în limba lor atunci când s-au împrăștiat deja în diferite locuri. Iată cuvintele Cronicarului: „deci este răspândit Cuvântul, limba (poporul) vieneză; la fel și litera a fost poreclit Slovenskaya.⁴⁴ - Și apoi „aceasta este prima carte (în) Moravia, chiar poreclit” litera slovenă, chiar și litera este în Rusia și la bulgarii Dunării; ... și limba slovenă și rusă sunt aceleași.⁴⁴ (102), Mai mult, spun ei, majoritatea scriitorilor care mărturisesc traducerea originală a Cărților Sfinte în limba slavă nu menționează dialectele acesteia. Nestor în locul dat spune simplu: bo (adică, limba slavă ^ prima carte

„ve Moravia” În Menaion se mai spune: „și toate Bisericii” regulă a necesității unei cărți din lectură greacă în slavonă re-“vedosha. ” :,, de Graecōsive Latino predică în S/a'vonicurn transtulit idoma.atunci bulgarii, care aveau totul sădit în Moravia, s-au stabilit foarte curând – slavo-rușii sub Vladimir cel Mare, dacă nu mai devreme – între

sârbi și alții – până când au experimentat răsturnări politice și influența clerului occidental. .

(400.) Rucopis Kralčdwdfcsky. Prag 1809.

(101.) Slavenka. 1? pag. 249.

H02.) Tot la Koenigsb. pagină

Biblioteca „Runivers”

de acord

cu asta încă pentru traducere și istorie

secolul al IX-lea

Dar, în ciuda tuturor acestor argumente, este imposibil de crezut că limba slavă în secolul al IX-lea nu a fost împărțită în dialecte și că, prin urmare, Biblia slavă a fost inițial dima în limba slavă ca rădăcină, a.) Din vremea aceea. a faimei slave a slavilor (sub diverse denumiri) la

limba lor ar fi putut și ar fi trebuit să se diversifice din migrațiile lor repetate, de la comunicarea cu alte popoare, de la cunoașterea obiectelor noi etc. Poate că atunci nu erau atât de multe adverbe, iar diferența lor nu era atât de evidentă ca acum când fiecare adverb devenea. un limbaj special; dar, cu toate acestea, această diferență trebuie să fi existat de mult timp deoarece slavii în general din cele mai vechi timpuri au fost împărțiți în trei triburi, diferite ca limbă, tribul lui Antov, Venedov și slavii propriu-zis, b.) Cele câteva monumente antice ale Limba slavă, indicată mai sus, indică numai asemănarea unor dialecte slave și apropierea lor de o rădăcină comună, dar împreună ele reprezintă pentru noi diferența lor semnificativă (105), urme. mai depună mărturie în favoarea opiniei contrare. c.) Nestor putea vorbi pe bună dreptate despre unitatea limbii între diferite triburi slave chiar și atunci când această limbă era deja diferită între ele prin dialecte, și asta pentru că a putut înțelege aici unitatea rădăcinii lor, d.) Se dezvăluie și prin însuși că cronicarul nostru și alți scriitori, dând mărturie despre traducerea Sfintelor Cărți în limba slavonă, fără a desemna vreun adverb, s-au putut exprima în așa fel, în ce adverb din această limbă au fost traduși; expresie: tradus în limba slavă ^ - în orice caz va fi adevărat, deși oarecum general. În fine, că traducerea slavă a Sfintelor Scripturi a fost ușor de înțeles pentru triburile slave și ușor de răspândit printre ele, acest lucru este foarte firesc; Din aceasta nu rezultă că limba lor nu a fost împărțită în dialecte și că, prin urmare, traducerea Bibliei a fost făcută în limba rădăcină a slavonei, greaca veche, fără îndoială, era și de înțeles pentru toți grecii, dar diferă. prin dialecte.–

Așa că trebuie să urmărim cealaltă părere, conform căreia Biblia slavă a fost tradusă inițial într-o necunoscută

(105.) O mostră de pikhoshvors boemi, Si. la Calapd. Ioan. Exar. Bolg, shr 92. Moscova. 1824

Biblioteca „Runivers”

adverbe ale limbii slave: dar care? În cea mai mare parte, ei indică unul dintre următoarele trei dialecte: morava (altfel cehă sau boemă), sârbă veche și bulgară.

Kalaidovici consideră că limba folosită în secolul al IX-lea în rândul moravilor a servit pentru traducerea Bibliei slave și că această limbă era comună pentru bulgari, sârbi, ruși și, probabil, pentru alte triburi omogene (104). Și nu există motive suficiente pentru care s-ar putea fi de acord cu această presupunere; dimpotrivă, remarca lui Dobrovsky asupra acestui subiect este absolut corectă: De-aș putea permite, scrie (105), „0th ° bulgarii, sârbii „și rușii vorbeau aceeași limbă în secolul al IX-lea și nu s-au format pt. ei înșiși orice dialect vizibil diferit; atunci nu pot spune nimic despre morav și, prin urmare, nici nu pot înțelege cum Kalai-dovich a putut afirma despre limba Bisericii Morave că asemănarea ei a contribuit la acceptarea traducerii în sine de către bulgari și ruși. „Limbi: morava, slovacă, boemă, poloneză aparțin unei categorii complet diferite (la categoria limbilor propriu-zise, slavă) decât bulgară, sârbă, dalmata, rusă” (limba Antov), deși ambele categorii sunt în general clasificată drept limba slavei .u – Adevărat, Metodele diferă de limba moravilor, pentru însăși succesul

la prima vedere, se pare că, dacă din limba lui Antov, atunci Chiril și apostolatul său ar fi trebuit să traducă Biblia în dialectul morav (boem), deoarece au tradus pentru morav și au tradus pentru că erau de mult obosiți de limba lui. Învățătorii romani, de neînțeles pentru ei, și întrebăți Grecii sunt tocmai cei care le-ar explica Cartea Sfântă în limba lor. Dar o examinare mai atentă a dovezilor istorice dezvăluie că Chiril și Metodie, care au început să traducă Cărțile Sfinte la Constantinopol, nu le-au putut traduce în dialectul morav, pentru că la vremea aceea ei înșiși nu îl cunoșteau ei înșiși.

Matei Mehovița și alții (106[^], care sunt mai familiarizați cu limba sârbă, susțin că Chiril și Metodie au tradus Cartea Sfântă în dialectul sârbesc. Ca dovadă a acestei opinii, ei citează de obicei faptul că în vecinătatea Solunului, patria primului trans-I „I –g. .1

(104.) Ioan. Ex* Bolgar, sp. 8.

(105.) Kiril. și Metoda. pagina 100.

(Yub.) Engel, Bekk, Luciy, Sheyaleben, Polevoy etc.

Biblioteca „Runivers”

vodcikov., conform lui Konstantin Bagryanorodnago (T 07), sârbii au trăit din cele mai vechi timpuri, de la care Chiril și Metodele puteau învăța convenabil dialectul sârbesc și apoi îl foloseau pentru a traduce Sfintele Scripturi; - se referă și la sârbi, care în mod liber. scrie în limba slavonă bisericească și, în final, la cărțile și manuscrisele foarte sfinte, în care se găsesc semne ale dialectului sârbesc.

Evident, primele dovezi în favoarea dialectului sârbesc se bazează pe o singură presupunere, pe o singură posibilitate. Pentru că slavii din generația sârbă locuiau lângă Salonic - Chiril și Metodi, nativii din Salonic, desigur, puteau învăța dialectul sârbesc, dar s-ar putea să nu îl învețe, cel puțin atât cât era necesar pentru a traduce Biblia în această limbă. La fel, ușurința cu care sârbii învață limba slavonă bisericească și scriu în ea nu favorizează opinia că Sfintele Scripturi au fost traduse inițial în dialectul sârbesc. Aceasta, și cu aceeași certitudine, se poate spune nu numai despre sârbi, ci și despre alte triburi slave și chiar despre Vološki (108), care, nefiind de origine slavă, celebrează slujbe divine în limba slavă. Și este de mirare că unele popoare îl stăpânesc cu atâta ușurință? Fiind o limbă mai educată decât cea a poporului, printre multe triburi a devenit de mult livrescă; ei sunt angajați în ea încă din copilărie și de aceea devine imperceptibil pentru ei, ca să spunem așa, domestic, ca limba latină pentru clerul occidental. Cu aceeași ușurință au scris în limba slavă în țara noastră, aproape până în secolul XVIII, când rusul de la nivel național a primit demnitatea unei cărți: dar, în ciuda acestui fapt, nimeni nu s-a gândit să afirme că traducerea originală a Bibliei a fost făcută în dialectul slavo-rus.

Cel mai ușor ar fi de concluzionat că traducerea originală a Sfintei Scripturi a apărut în dialectul sârbesc, dacă ar exista semne clare în ea care favorizează o astfel de concluzie. Unii găsesc aceste semne ale dialectului sârbesc în scrisoare: yus ( ),

înlocuind y, de asemenea, în literele [^]e, ^ı-e și tb, (similar în pronunție), care în multe liste antice sunt uneori folosite în loc de a, dar în cea mai mare parte în loc de l, (I09) și sunt păstrate în nou-

(107.) Strict. mai mare. pop. tom. 1, .j >

(108.) Vezi Vessh, Evrop. 1820.

(Y9.) De exemplu. început (vm, început), n ^ d ^ yeshe (întindere internă), pază (în iarbă ^ nume (vm, nume), coafură (vy pr_yasha), gând / bi-e (min. gândire.)

Biblioteca „Runivers”

Shem limba sârbă (I0). Fără a urca la y&h/ıu al folosirii lui e, i-e, n t, în loc de a și i, remarcăm aici, după indicațiile filologilor iid-'y&tori, că aceste semne ale dialectului sârbesc se văd, căci cea mai mare parte, în acele singure liste care sunt scrise din secolul al XIII-lea (1 I), când dialectul sârbesc a început să aibă o influență tangibilă asupra limbii slave generale, dar acest lucru nu se poate spune despre cele antice (112). În ceea ce privește litera yus®, aceasta se află în cele mai vechi liste; cu toate acestea, aceasta încă nu poate servi ca dovadă clară că Sfintele Scripturi au fost traduse inițial în dialectul sârbesc; această literă nu putea fi inițial diferența vreunui dialect, ci proprietatea comună a limbii slave; în decursul timpului, lăsat de alte triburi slave, a fost păstrat doar printre sârbi, iar apoi, când dialectul lor a început să aibă o influență deosebită asupra limbii slave comune, a început din nou să apară în listele noastre. Acest lucru este justificat de o examinare

mai atentă a manuscriselor noastre antice. În listele secolului XI și anume: în Evanghelia Ostro, Lumea (115) și Colecția (Sch), chiar și în alfabetul chirilic însuși (115), găsim yuses; în listele secolelor XII și XIII nu le întâlnim (116); rămân la sârbi, și mai ales în secolul al XIV-lea „cu bulgarii (117); în manuscrisele noastre reapar în secolul al XV-lea și începutul secolului al XVI-lea, ca pe exemplul din lucrarea Vologda Evangheliei din acest timp (118).), iar ugrovlachiul din 1512 (119).

.....-1 I "limiRil la WI ■■■■*

(NU.) De asemenea, în uz în și în loc de glaenyh> (Și 1.) Ioan. Exarh. Bulgară. etrl 63,

(II3.) Ibid. 62,

(113.) Vezi inscripția. litere si diferite semne Ostrom. Evang, anexat la extrase de la el în Sobran, sloven, monumente din afara Rusiei de P. Koeppen, k. 1. osh /. 1.. S, P. B. 1827

fili.) Vezi Descriere Colecția (1076) în special ^ . prpadd*, de asemenea extras. de la Sboon. (1073) în InstH. Ling. Slaviqæ dialejc. încă. Dobrovsk, p. 675 și 67D. Karam, menționează și Evanghelia caritabilă a Sophiei, scrisă la mijlocul secolului al XI-lea cu yusami, vol. 1, cărucior. J26&

(113.) Dobrav, Instit.. Ling. Slav, reprezentare a alfabetului chirilic, pag. 1.

(116.)Caț^ E*· Mstislavovo Mon^, 1125-1132; Sinodal 1144; Cancelar ctfáB 1162; Mid.Ygaino 1230; Novgorod 1270; Polikarpovskoye 1307. si p0ych. Pentru exemple, vezi Calaid. pp. 30-32, Mai ales Sanodal. Evanghelia 1Y4L, p. 104, nota, 57.

(117.) Calaid. shr. 69,

(118) A se vedea în plus. descris. a acestei Evanghelii (119.) Vezi Caland, Ioan. Ex. Bolg, p. 34.

5

Biblioteca „Runivers”

= 34 =

Christopher Jordan crede că Cyril a folosit, poate, adverbul pe care l-a învățat la Constantinopol

câmp (120). -G. Vemellii, în căutările sale pentru bulgarii vechi și actuali, a exprimat cu tărie că limba noastră bisericească este bulgară naturală; dar, dând mărturie pentru continuarea cercetărilor, în acest loc a adăugat doar:

Opinia despre traducerea originală a Sfintei Scripturi în dialectul bulgar, din câte se știe, a fost mai puțin apărât decât altele, între timp, există dovezi destul de clare în favoarea ei.

a.) Unde au studiat Chiril și Metodiul limba slavonă și ce dialect era? În această întrebare, ei indică de obicei vecinătatea Tesalonicului și, probabil, dialectul sârbesc. Dar găsim o altă, cea mai corectă soluție la această întrebare în Menaionul Onorat, care a fost foarte respectat de Schlozer, despre care spunea: „există în ea incomparabil mai mult adevăr istoric decât în Legendele Romane” (122). Se spune în al IV-lea Menaion că sub patriarhul Ignatie, ambasadori din Kozar au venit la țarul Mihai și, de dragul vechii prietenii și dragoste, i-au cerut „un soț de cărți, ca să-i poată depăși pe evrei și pe Saratsynov și care i-au plecat în fața propriei lor credințe. Pentru aceasta l-a numit Țarul Mihail pe Constantin, care „cu râvnă pe acea cale s-a demnit și s-a rugat fratelui său, de parcă ar fi învățat dintr-o parte din limba slavă, să-l lase să plece cu imass (123). Așadar, fratele mai mare al lui Constantin, Metodie, care slujise anterior în regimentele militare, în țările adiacente slavilor (124), cunoștea slavona doar parțial ^ iar Konstantin, după toate probabilitățile, cunoștea apoi limba slavă și mai puțin. , deoarece în adolescență a fost dus la educație la Constantinopol și apoi s-a retras la o mănăstire pe o mare îngustă (după Shlets. neagră). Să-l ascultăm în continuare pe Onorat Menaion: „Nici eu nu m-am lepădat de Metodie și am umblat pe ambele căi și

(120.) Orig. Slav. p. IV. pagina 126.

(121.) Antic și astăzi. Bolgar, voi. 1. p. 11. (122.) Nesga. Shletzeru h. 11. sshr. 578.

(IZZ^Ibid p. 572.

(124.) Ibid p. 567.

»

sunt Z

Biblioteca Runiverse

35

„ ajunse la Herson, orasul Kozar, incetinindu-se acolo, timpul este multumit pana au studiat limba lui Kozaro (155), „, conversatia lui Kozary in limba slavona.limba turca. Dar Fren ne vorbește mai bine despre acest subiect în extrasele sale de Chasaris din scriitorii arabi; acolo, la p. 15 se spune că limba lui Kozar-»skiy este cu totul diferită de turcă (126). Dobrovsky nu recunoaște limba lui Kozar ca turcă, dar nu recunoaște Kozar și slavi (127). Și Schlozer, în același timp, a pus o notă în localul de la Chetya Menaia: nu este adevărat! (128) - În urma lui Tunman și Engel, el și alți scriitori îl recunosc de obicei pe Kozar ca un trib tătar. Dar Venelin dovedește pe bună dreptate că Kozarii, care erau numiți și Gunnolsh și alții, precum și bulgarii, erau de fapt slavi (129), și mai departe. vorbea slavonă.-

Ce fel de dialect slav vorbeau Kozarii? În Fren la pagina 27 în nota 75. de la Ibngaukal se spune că limba Kozar (care a luat și locul foștilor bulgari) este asemănătoare cu limba bulgară, dar este diferită de limba rusă (150). Așadar, Chiril și Metodiul au studiat limba slavă

în mod corespunzător (cu bunăvoință) nu în Salonic, ci în Cherson, ei au studiat nu dialectul sârbesc (tesalonic, pe care îl cunoșteau doar parțial), ci dialectul Kozar, similar cu dialectul bulgar . Acum putem trece la următoarea concluzie: Chiril și Metodiu, la scurt timp după ce s-au întors din Kozar, numiți în Misiunea Moravilor, au început să traducă Cărțile Sfinte înapoi în Țar-grad și, după cum susține Dobrov,

(125.) Despre Kirill se spune și în legenda antică, plasată și explicată de bollandiști în ea: Acta SS. на 9-е Марта, „și acolo [въ Чепcobъ] harul de a învăța limba acelei națiuni este alinierea vieților lor. Chiril si eu*- . Bun p. 48

(126.; Limba Chasari diferă de turcă și persană și nu are nicio limbă în comun cu niciun alt popor.

(127.) Sm. el Cyril și Metoda. p. 9. в примѣч.

(128.) Nestor însuși. cap. 11. str. 572.

(129.) Древ, и ниных Болг. vol. 1. str. 82, 94 și altele мѣстах

(150.) Limba bulgarilor este asemănătoare cu limba Basaris. Burtasii folosesc o altă limbă. În mod similar, limba rușilor diferă de cea a Chasars și Burtas.

Biblioteca „Runivers”

skiy (151), și-au continuat munca în Bulgaria – înainte de a veni în Moravia. Este evident că au trebuit să traducă Sfânta Scriptură în acel dialect slav pe care l-au studiat (bine), în continuare. lui Kozar-skoe sau, după asemănarea sa cea mai apropiată, cu bulgară.

b.) Apoi, întrucât dovezile istorice spun doar în general că Biblia a fost tradusă inițial în limba slavă, Biograful grec al arhiepiscopului bulgar Clement scrie cu certitudine că Chiril și Metodie au tradus scrierile date de Dumnezeu din limba greacă în bulgară (152). II această dovadă în favoarea dialectului bulgară nu este singura de acest fel. Călugărul orașului din Moravia, în secolul al XII-lea, menționând propovăduirea lui Chiril și Metodie în rândul moravilor, chiar literele imp inventate, numește bulgară (155).

V.) O simplă comparație a dialectului bulgar, păstrat în cele șase zile ale lui Ioan Exarhul Bulgariei și în traducerea sa din Teologia Damascului, poate convinge cu ușurință pe toată lumea de unitatea „acest dialect cu limba slavă străveche a Sfintei Biserici. . De exemplu, iată câteva versete din Pilda Talentelor, traducerea lui Ioan Exarhul Bulgariei din prefața sa la Teologia Damascului și traducerea lui Chiril și Metodie din Evanghelia lui Ostro-Mirov (1057)

(131.) Dobrovsky, recunoscând mai mult decât probabil, dar mărturia preotului dioclesian, Legenda Ludmillei., Dandula, Legenda Moraviei și Biograful Klimentov, că Chiril și Metodie au fost angajați în convertirea preliminară a bulgarilor (shr. A9, afirmă în continuare că cărțile bisericești slave nu au trecut de la Moraia la bulgari, ci din Bulgaria la Mora-vam prin Chiril și Metodie (p. 101). Dar, în afară de alte dovezi istorice ale traducerii originale a cărților din Moravia,

și nu în Bulgaria, nu ne permite să fim de acord cu această părere a lui Dobrovsky este și faptul că Ioan Exarhul Bulgariei, în prologul Teologiei Damascului tradus de el, mărturisește traducerea slavonă a Bibliei doar după zvonuri. care a ajuns în mod repetat la el; din care este clar că traducerea în sine nu ajunsese încă în Bulgaria atunci, iar următoarele și nu a fost făcută în Bulgaria. Vezi Ioan, copie, Bolg. Kalaid*, p. 11.

(Io[^].)Kirpl. și Mee. Dobroe sttgr, 53

(Í33.) Us ipsa tempestale Cyrillus et Methodius inventis Buigarorujn litteris ver-bum Dei prædicaverunt Moravicis. Acolo SSSR 37.

Biblioteca „Runivers”

loa si. Exarh. B o l g.

Este ca un om care părăsește chemarea slujitorilor săi și le va trăda numele; celuilalt îi voi da cinci talanți, celuilalt îi voi da la fel cuiva după puterea lui; aceeași otide abye. Shd chiar f, luând un talent, prefă-te cu ei, mai crezi alte cinci talente. Dar atunci, dacă h, vei primi și acest prieten, Și dacă iei unul, mergi la pivnița din pământ și ascunde argintul Domnului tău. Pe măsură ce anii au trecut, Domnul a fost un slujitor al acestora și a luat cuvântul cu ei și așa mai departe.

É în ing. Ostro m.

Ca un om care pleacă

chemat pe slujitorii săi, ȋ le va trăda numele; și lui îi va da cinci talanți, lui doi, lui unul, fiecăruia împotriva puterii lui; și otide abie. Dar dacă obțineți f talent, lucruri despre ei, veți obține un alt f talent. Ta-kozhdezhe și alții ca doi, obțineți încă doi. Și ia una, sapă pământul și ascunde argintul Domnului tău. Amintiți-vă, totuși, de vremurile Domnului, slujitorul acelor, și ceartați despre cuvinte cu ei etc. (154).

Limba este aceeași; deosebiri în traducerea Sfântului Ioan constau doar în schimbarea mai multor expresii: vm. si foloseste uneori tu, în Ioan, te prefaci că ești ei, în Ev. Ostrom: dgyla despre ele; la John, unde este pivnița? in pamant, in Ostr, shud sapat pamantul ^ la Ioan, scotand cu ei cuvantul ^ in Ostrom, certandu-se despre cuvantul cu ei., etc.

Pe baza acestor dovezi, afirmăm că pentru traducerea inițială a Bibliei slave a servit în principal dialectul bulgar, pe care, după cum notează Christopher Jordan (155), Moravia l-a putut înțelege cu ușurință, chiar dacă limba lor vorbită diferă de bulgară. Cu toate acestea, opiniile despre traducerea Bibliei în dialectul bulgar nu pot fi acceptate fără anumite restricții. Și, în primul rând, Metodie, și poate Constantin, cunoșteau parțial adverbul sârbesc, care era folosit în vecinătatea Tesalonicului. Trebuie să presupunem că cunoștințele inițiale ale acestui dialect au fost folosite și de ei în traducerea Cărților Sfinte în limba slavă și, de aici, probabil, experți în limba sârbă veche.

(154.) O continuare poate fi văzută în Kalapd. Ioan. Ex, Bolg. p. 29. Si. de asemenea 57.

(135.) Chiril. Eu sunt Mee. pagina 100.

Biblioteca „Runivers”

=58=

adverbele, observând o parte din idioția sa în traducerea originală slavă a Sfintelor Scripturi, susțineau că limba slavă bisericească este limba sârbilor antici. În al doilea rând, Chiril și mai ales Metodi au locuit multă vreme în Moravia și acolo și-au continuat munca, pe care o începuseră mai devreme la Tsar-grad (și poate în Bulgaria); nu se poate decât să presupunem că, obișnuindu-se cu dialectul morav, au introdus multe expresii și transformări ale acestuia în traducerea acelor cărți, care, în decursul timpului, au fost traduse de ei din limba greacă din Moravia. În al treilea rând, Ștefan Roza, Raguzinets, nu fără motiv, pare să considere necurat slavă traducerea lui Chiril a Cărilor Sfinte, până la amestecul de cuvinte tracice (156J. În al patrulea rând, insuficiența și lipsa de educație a limbii slave i-a forțat pe primii traducători, pentru o mai bună exprimare a gândurilor originalului, să recurgă la alcătuirea cuvintelor din limba greacă, și astfel să se aducă în slavă forme noi care îi lipseau și să se schimbe pe cele vechi, să se introducă vechi, uitate și chiar străine. Cuvinte grecești, pentru a produce altele noi din zicale cunoscute.- urletul (15T), Limba slavona bisericeasca nu a fost niciodata si nicaieri un folk, colocvial, in forma in care ramane ^IIVTPmTah, dar compilat, sau, asa a vorbi, inventat de Sf., la ceea ce au luat ca bază (nu limba sârbă veche, cum crede G. Polevoy, ci) dialectul antic bulgar, dar l-au schimbat, l-au completat cu cuvinte noi sau au împrumutat din alte dialecte (Sârb. morav. etc.) și din limbi străine și l-a transformat în forme grecești. Limba astfel formată, folosită mai întâi în traducerea Sf. ktspg, iar apoi în scrierile unor scriitori, nu putea decât să se deosebească de cea proto-nativă și între diferite triburi slave a devenit o limbă învățată, iar printre Sârbii oid rămâne așa până în timpurile moderne (138).

(I36.) Ibid.

(151.) Wcnr. Rusek. Nar. mort. i. cmp. 558.

(158.ZC ". Cuvinte de John Rukoslav, născut sârb, în Kaland. Spr. 6.

Biblioteca „Runivers”

Dar odată cu păstrarea limbii slavone bisericești în rândul unor triburi, s-a păstrat undeva lista traducerii originale a Bibliei slave, și mai ales textul ei original, sau s-a schimbat și diversificat de-a lungul timpului limbajul biblic cunoscut de noi? - Limba slavona bisericească, după cum sa menționat, a fost păstrată în principal în Serbia; dar, cu toate acestea, am căuta în zadar liste cu traducerea originală a Bibliei slave din sârbi și alți slavi din sud. Pe lângă dezastrele lor politice, din care începutul a fost atacul ungurilor, care a urmat la scurt timp după moartea lui Metodie - Clerul de Apus, împins de spiritul de predominanță, a încercat să stârpească tot ceea

ce fusese plantat de Apostolii Moravi. . Cu cât era mai înarmată împotriva traducerii slave, cu atât utilizarea sa era mai strâns legată de riturile liturgice grecești. Mereu zelos în împlinirea voinței papale și în respectarea propriilor beneficii, și-a propus gloria distrugerii manuscriselor slave. Știrea cărții timpului, scrisă în secolul al XI-lea, despre distrugerea cărților slave fl 59), fără îndoială, ar trebui pusă pe seama tuturor regiunilor slave în care a pătruns puterea clerului occidental. Chiar și Bulgaria, care și-a păstrat * independența față de el, contrar așteptărilor lui Schlozer, nu a păstrat traducerea originală slavonă; iar acele Biblii care pot fi găsite printre slavii sudici au fost deja corectate conform Vulgatei. Așadar, trebuie să apelăm la cele care s-au păstrat la noi, bogate în monumente de scriere antică.

Cu toate probabilitățile, se poate presupune că roadele faptelor apostolilor morav au început să apară în Rusia odată cu credința creștină și să se răspândească odată cu răspândirea ei. Nestor spune că chiar și sub Marele Duce Igor și sub Principesa Olga (140) au fost creștini la Kiev, care au urmat. avea un serviciu divin

(159.) Iplec. Nesshor. partea a II-a. shr. 542.

(140.) Dăunător. Lesh. conform lui Keyingsb. shr. 44 și 54 etc.

Biblioteca „Runivers”

m, desigur, în limba slavă, pentru că grecii nu i-au obligat pe convertiți, după exemplul preoților romani, să facă slujba în limba lor. Dar era mai convenabil pentru creștinii de la Kiev să achiziționeze cărți liturgice de la vecinii lor – moravi sau bulgari, decât să le retraducă în limba slavă. Iar sub Olga era un Preot, numele lui Grigorie (141), despre care nu se spune că ar fi fost grec, iar dacă ar fi fost un grec, atunci măcar pentru ea ar fi trebuit să știu slavo-rusă, pentru că Olga. nu înțelegea limba greacă. Toate acestea ne fac să credem că în timpul ei slujbele divine se săvârșeau după traduceriile lui Chiril și Metodie, care au trăit cu 70 de ani înaintea ei.

În urma timpului, prinții și păstorii ruși ai Bisericii au încercat mai ales să înmulțească Cărțile Sfinte, iar din secolul al XI-lea au apărut deja cu noi Biblioteci (142). Cu toate acestea, în zadar, am început să căutăm în Rusia, ca și în alte țări, Biblia slavă completă, tradusă inițial (cum o caută unii), sau să regretăm pierderea traducerii ei (145), presupusă făcută. sub Vladimir cel Mare. O astfel de traducere, așa cum am menționat mai sus, nu a fost deloc sub Chiril și Metodie, nici sub Vladimir. Și acele liste ale Bibliei complete, care sunt creditate cu demnitatea traducerii originale, sau cel puțin cu o vechime profundă, aparțin vremurilor de mai târziu. Deci Akkerman asigură (144) că Biblioteca Vaticanului conține Biblia slavă, tradusă de Chiril și Metodie. Potrivit lui, Pentateuhul a fost tipărit la Praga în 1519, iar întreaga Biblie în 1570. Presupunând existența acestei Biblie, este imposibil să nu respingem vechimea care i se atribuie și să nu ne îndoim că traducerea originală din Moravia, pierdută de slavi, s-ar putea păstra la Roma, unde ei urau totul slav ^ Tăcerea scriitorilor care tratat cu antichitățile slave ne face, de asemenea, să credem că această Biblie a apărut în vremuri ulterioare și, ținând

cont de momentul și locul publicării, trebuie concluzionat cu toată probabilitatea că visul este o traducere.

(Sh.) Știrile Shtrpp ale istoricilor bizantini,. S, P. B, 1774 h. IP. pp. 54 și 55.

(142.) Muncă. uzual,. Esp și Drev. Ros. 1826 partea a III-a. carte. 1. pagina 4.

(145.) Prefață la noua revizuire. Slav. Bib. tipărite pentru prima dată în C. IL B. 1751 sr. 8L pe tură.

(144.) IntrocL în lib, vet. testamenti.

Biblioteca „Runivers”

faimosul doctor Skaryna (145), originar din Polotsk, care, cu propriile sale cuvinte (146), a tradus întreaga Biblie din Vulgata latină în rusă, care, totuși, are toate semnele distinctive ale limbii patriei sale și timp. Multă vreme, ne-am gândit și că Biblia I din Ostrog a fost cea mai veche, originală traducere: dar acum știu sigur că textul ei, în temeiul său și poate fi original, a fost mult schimbat (după cum s-a menționat mai sus) de către modificări și completări conform Vulgatei.

Textul original al Bibliei slave ar trebui căutat în listele sale incomplete. Și în depozitele de cărți: Sinodalul de la Moscova, Novgorod Sophia, Kirillo-Belo-Ezersky, Vologda și altele, există multe liste de biserici de hârtie și charatey, iar între ele există multe Evanghelii, Apostoli, Paremeynikov, Psaltiri și alte câteva cărți separate. ethago al Testamentului, care este mult mai vechi decât Biblia Ostrog. În special despre charatei în general, se poate spune că ei, deși în rare dintre ei este indicat anul scrisului, nu mai târziu de secolul al XIV-lea, deoarece din secolul al XV-lea au început să scrie cărți bisericești în Rusia deja pe hârtie. În Depozitul Sinodal de Cărți din Moscova se află Evangheliile caritabile, Apostolii și Psaltirea, desemnate de secolele secolelor XIV, XIV și XI (147).

În Catedrala Arhanghelului din Moscova există și o evanghelie charate, scrisă pentru prințul de Novgorod, Mstislav Vladimirovici, la începutul secolului al XI-lea (148). Și în Depozitul de cărți al Ermitajului Imperial

(145.) Experiență. Ros. Bibliografie Sotkova, partea 1, p. 26.

(146.) În prefață. la lună, marca. Sobinov partea 1.

(147.) Aceste cărți erau odinioară la Moscova, tip. depozitarii de carti; iar în 1785, prin Decretul Sfântului Sinod, au fost incluși în Sinodal și se află până astăzi. Vezi catalogul acestor cărți.- „Când în 1722 Moscova se aștepta la sosirea ducelui de Holstein, apoi Si. Sinodul, intenționând să-i arate raritățile Bibliotecilor patriarhale și tipografice, a ordonat evaluatorului sinodal de atunci, Hegumen, grecului Athanasius Kondoid și profesorului școlii grecești din Moscova, grecul Athanasius Skiad, să întocmească un inventar al remarcabilelor manuscrise de acolo. Skiada pentru această ocazie a fost

compusă de Lat. iar Rus. limbi dintr-un catalog de manuscrise grecești, care a fost tipărit în 1725 la Moscova și a întocmit o listă specială de manuscrise antice slave cu desemnarea secolului fiecăruia dintre ele, deși nu tocmai corect. u Drept. etc. Mitropolitul Eugen.

(I48.) Din semnătura scribului însuși (vezi Ioan. Ex. Bolg. Kalaid. p. NR.) la final

6

Biblioteca „Runivers”

există o Evangheliie Charate a lui Ostromir, rară în scris curat, frumos și majuscule, scrisă încă din 4056 (149). Despre aceasta din urmă se poate spune mai ales că are caracterul unei traduceri originale. Dobrovsky însuși, cunoscut pentru cunoștințele sale despre literatura slavă, nu avea nicio îndoială că aceasta conținea în cea mai mare parte o traducere autentică a lui Kirillov (I 50). Alți cunoscători ai paleografiei slave (151) văd chiar și în ortografia acestei Evanghelii semne ale limbajului primilor traducători. Această limbă, fără îndoială, nu a putut încă tolera schimbări semnificative până în secolul al XI-lea. Mai mult, chiar schimbările sale nu ar fi putut avea un impact asupra Evangheliei Ostromir, dacă presupunem că aceasta a fost copiată din III sau IV doar din lista manuscrisului original al primilor traducători; iar acest lucru s-ar putea întâmpla cu ușurință dacă manuscrisul traducerii originale ar fi fost predat marelui duce Vladimir și din acesta s-ar fi făcut prima listă pentru Biserica Novgorod Sofia, de pe care Grigore Diaconul ar putea copia direct, pentru posadnikul Iosif Ostromir. În discuția cărților Vechiului Testament, găsim un text la fel de vechi al Sfintei Scripturi în diverse locuri, citat în cronică călugărului Nestor (care a scris și în secolele XI și XII) și în Biserica caritativă menționată mai sus. cărți, și mai mult, în Colecție, scrise 10- 1b, sau mai vechi de 1076 (152) și păstrate în Biblioteca Imperială a Schitului. Din aceasta rezultă clar că textul original al Bibliei slave nu este complet pierdut pentru noi.

din această Evangheliie, este clar că și-a scris Alex prințului de Novgorod Teodor și lumesc lui Mstislav, „nepotul existentului Vsevolod, fiul lui Vladimir” și așa mai departe. Și conform Cronicii din Novgorod, Mstislav Vladimirovici a domnit la Novgorod între 1096 și 1117.

(149.) Este scrisă, după cum se vede din semnătură, de diaconul Grigorie pentru Iosif și de numele lumesc, Ostromir, rudă a viceregelui Novgorod, marele duce Izyaslav Yaroslavich. Ex. Bolgar, p. 109. cca. 66.

(150.) Kiril. și Meo. Dobrovsky - sgpr. T0 și 41.

(151.) Vezi raționament. Vostokov Limba slavonă în volumul VII. ciugul. comunitate Est si antice. Ross. 1826.

[152.) Descriere. din această colecție, vezi la final în special, prnbavl. Pe lângă colecția din 1076, avem și un alt Shzborchnk de Svyatoslav, dezafectat de diaconul Ioan în 1073. Pentru o descriere a

acestui Izbornok, vezi Valaid. Ioan Ex. bulgară, shr. 102. drimech. 54.

Biblioteca „Runivers”

Cât de departe s-au abătut următoarele liste de Cărți Sfinte de la acest text, putem afla dintr-o comparație între diferite liste ale Noului Testament cu Evanghelia Ostromirov și liste ale Vechiului Testament cu Colecția și textele citate de Nestor. Pentru această comparație, selectăm următoarele manuscrise (153) și cărți tipărite:

- XI : Evanghelia lui Ostromir (1056),
  - ---- Colecția (1076),
  - ---- Texte citate în Cronica Nestor,
- XII ---- Evanghelia Charateană de la Vologda,
- XIII --- Psaltirea Harateană (1296),
  - ---- Manuscrisul lui Hankenstein,
  - ---- Texte plasate în al 45-lea capitol al cărții lui Kormch,
- XIV --- Evanghelia Charateană a lui Moise,
- XV --- Evanghelia Vologda de hârtie,
- XVI --- Biblia lui Ioachim (1558),
  - ---- Ostroh Primary Printed Bible (1581),
- XVIII – Biblia recent corectată (1751), (154).–

A.

Din Vechiul Testament

i

a.) Comparația culegerii cu Biblia lui Ioakimov, Ostrog și nou corectat.

1.) Adună.K^^

Este. 1.15.

2.) Biblie. Ioachim. și Ostrom.

b.) Nou corectat.

Dacă întinzi mâinile către mine, îmi voi întoarce ochii de la tine. Și dacă îți înmulți rugăciunile, nu te voi asculta, căci mâinile tale sunt sânge și nelegiuire.

Când vei ridica mâinile către mine, îmi voi întoarce ochii de la tine.
Și dacă îți mărești rugăciunea, eu nu te voi asculta, mâinile tale sunt pline de sânge.

Ostrozhskaya în același mod.

Când îmi întinzi mâinile (ale tale) către mine, îmi voi întoarce ochii de la tine; și dacă vei înmulți rugăciunea, nu te voi asculta, căci mâinile tale sunt pline de sânge.

(155.) Pentru o descriere a acestor manuscrise, vezi, de asemenea, special, adăugat.

(154.) Pe lângă cele menționate aici, mai avem și Evangheliile: Mstislavovo 1125 ^ 1132, Sinodal 1144, Cancelar 1164, Milyatmno 1230, Polikarpovo 1307 și așa mai departe.

Biblioteca „Runivers”

=44=

1.) Bori.

Sirach. IV. 24.

Pentru sufletul tău, nu te epa-ruga. există un studio care induce păcatul. și acolo sunt slava și harul.

Iisus. Nav. V.15.

Există un loc sfânt pe un pic mai mult pământ.

Prov. XIX. 17.

Bunătate milostivă către Dumnezeu, ia un dar.

Sirach. XIX. 1.

Producătorul de pian nu se va îmbogăți.

XXVI. 10.

Furia este mare pentru soț, soția este beată.

XXXI. 29.

Fii curajos sau înțelept. distruge multe cupru.

Artă. 34.

Măhnirea sufletului este aramă-iiie multe.

2.) Biblie. Ioachim. și Ostrozh.

Nu postești pentru sufletul tău. există un studiu care induce păcatul și există un studiu care induce har.

În Ostr: și există un studio de glorie și grație, creat cu Colecția.

Există un loc pe el, pământul este sfânt.-V Ostrozh: este sfânt, conform Colecției.

Sărăcia milostivă dă Domnului în schimb. În Ostr: Doamne, de dragul Domnului.

Nu va exista nici un producător de plane. Acut: un om beat nu va fi bogat.

Гѣвъ este o mare soție-janitsa. Ostr: pianiva.

Nu vă faceți curaj în vin, căci mulți vor strica vinul. Ostr, strică multe vinuri.

Măhnirea sufletelor este mult vin de băut. Ostrozh: de asemenea.

5.) Noua liniuță.

Nu vă rușinați de sufletul vostru: este rușine pentru a aduce păcat și este rușine pentru slavă și har.

Un loc pe el în care stai și mănânci sfânt.

Sărăcia milostivă se dă reciproc pe Dumnezeu.

Un muncitor beat nu va fi bogat.

Furia este mare, soția e beată.

Nu ai curaj în vin; de multe ori strica vinul.

conform s Ostrozh.

Biblioteca „Runivers”

=45=

b.) Compararea locurilor Vechiului Testament din Cronica Nestor conform c. cu Ioakimov, Ostrog și Biblia recent corectată.

1.) Din Cronica Nestor, p. 34.

Prov. 1.20

Înțelepciunea se cântă la ieșire, îndrăzneala se introduce pe drum, pe marginile gardului se propovăduiește, la porțile orașului îndrăznește să vorbească, dacă nu e răutate că se țin de adevăr, nu le va fi rușine.

Pagină 55.

Prov. 1. Art. 24.25 și 29.11 Art. 2.

Lucrătorii celor răi sunt departe de rațiune; de ce să te sune și să nu mă ascuți; cuvinte pro-puternice și neatenționate, dar respingeți sfaturile mele, dar nu dați seama de denunțurile mele; urând înțelepciunea și frica Domnului, bona nu se va demni să-mi asculte sfatul, imitând mustrarea mea.

2.) Ioakimov. i0strozh.

Înțelepciunea se cântă în cei care ies, dar îndrăzneala (Ostr, îndrăzneală) introduce pe drum. Pe vârf (Ostr, pe vrstkh) se propovăduiește peretele vizierii, la porțile celor puternici așează-te și vorbește cu îndrăzneală (Ostr, iar la porțile orașului vorbește cu îndrăzneală), dacă numai anii de răutate se țin (Ostr: tremura) drepturi da, nu le este rusine.

Faptele celor răi sunt departe de rațiune. Sună Ponezhe și nu mă asculta, scuzați cuvintele și nevni-maste. Dar tu respingi cu neatenție sfaturile mele și denunțurile mele. Dacă urăști înțelepciunea și frica de Domnul, nu o vei face. Nu vreau să țin cont de sfaturile mele, nu-mi țin cont de mustrările. Insula Bъ îmi imită veșmintele, conform Colecției.

5.) Nou corectat.

Înțelepciunea se cântă la început, dar îndrăzneala conduce în stive. Pe marginea zidului, predică, la porțile celor puternici predică, la porțile orașului îndrăznește să spună: dacă vremea nu este răutate, se țin de adevăr, nu le este rușine.

Cei răi ai dintâi * urăsc sentimentul.- Eu te chem, și nu vei asculta, și întinde cuvintele, și nu vei da ascultare, dar respingi sfatul meu și nu vei da ascultare denunțului meu. , ruga- Khusya este denunțul meu.

Biblioteca „Runivers”

Din lgtopisi lui Nestor.

2.) Ioakimov. i0strozh.

5.) Nou corectat.

Pagina, 55.

Prov. IX.

Fiecare om rău își va lua propria supărare, expunându-și mustrarea nelegiuită: mustrându-i pe cei răi, strigându-i; nu muștra pe cei răi, ca să nu te urască.

Pagină Mai mult.

Prov. XXIX. 2.

Slavă celor drepti, să se bucure:

Lăudați de cei drepti, oamenii se vor bucura {Ostr. înveselește-te). Nu este muritor amintirea asta, ca înainte ca Dumnezeu să știe că există n înaintea omului! { Ascuțit, căci în memoria ei este nemurire, de parcă ar fi cunoscută înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor). Îl voi slăvi pe cel care proslăvește. În amintirea veșnică va fi în amintire

Inima este gata. lupta împotriva Domnului, fii întărit și nu te mișca.

Premud. K. 45,16. Drept pentru totdeauna

Înțelept. unsprezece. /.

Fără moarte, există amintirea lui, parcă este cunoscută de la Dumnezeu și de la om.

/ . Regele .41. treizeci.

Slăvindu-mă, voi slăvi.

Fiecare rău acceptă supărarea (Osshrgkazhai): i-au muștrat pe cei răi și s-au reproșat (Ascuțiți, vicioși să creeze pentru ei înșiși). Nu muștra pe cei răi, ei să nu te urască.

Iar cel care le spune celor răi va primi dezonoarea pentru sine, dar cel care ocărăște pe cei răi își va crea răutate. O muștrare pentru răul l-a rănit. Nu muștra pe cei răi, ca să nu te urască.

Lăudat drept

cei înțelepți se vor bucura de popor. - Nemurirea este mai mult în memoria ei, parcă

Tse el și nu se va teme.- Cei drepti trăiesc pentru totdeauna și înaintea Domnului este răsplata lor. {Sharp. și în Domnul)

înainte ca Dumnezeu să știe

înaintea poporului.- Slăvindu-mă, voi slăvi. - In memoria

cei neprihăniți vor trăi veșnic. Nu se teme de rău din auz. Inima lui este gata să se încreadă în Domnul; întărită-i inima, nu se teme.- Femeile drepte trăiesc în veac și în Domnul

Biblioteca „Runivers”

1.) Din Nestorova

2,) Ioakimov. și Ostrom:, i 5.)

Proaspat corectat.

cronici.

ei trăiesc și de la Domnul au mită și o zidire de la Cel Preaînalt; pentru aceasta vor primi împărăția frumuseții și cununa bunătății din mâna Domnului, ca și când o voi acoperi cu mâna mea dreaptă și o voi proteja cu un mușchi.

răzbunarea lor) și gândul celor (Ascuțiți. ei) înaintea Celui Prea Înalt: pentru aceasta vor primi Împărăția frumuseții și diadema bunătății din mâna Domnului Dumnezeuului lor (Ostr, din mâna Domnului).), de parcă cu mâna dreaptă îi va atinge și îi va proteja cu un mușchi sfânt. (Ascuțit după Nestor. numai în. Le-am spus.}).

mita lor și grija lor la Cel Preaînalt. Pentru aceasta, ei vor primi împărăția splendorii și cununa bunătății, din mâna Domnului, parcă cu mâna dreaptă îi vor acoperi și îi vor proteja cu un mușchi.

c.) Compararea Psaltirii Charatean cu lista lui Ioakimovski.

1. Psaltirea charatey.

2.) Lista lui Ioakimovsky.

Psalm. 7. Ferice de omul care nu intră în lumea celor nelegiuiți și pe calea păcătoșilor nu va sta și nimicitorul pământului nu va fi. iar în lege voia Domnului este a lui. și în legea lui va învăța zi și noapte, și va fi ca un pom sădit în apele de trecere și chiar să-și dea roadele la vremea lui. iar frunza lui nu va cădea. și toate lucrurile mari se vor face pentru el. Nu există nelegiuire, nu există așa ceva ca praful ei să fie deschis de vântul de pe fața pământului. De dragul acesta, nu deschide răul-

Ferice de omul care nu merge la sfatul celor răi, și pe calea păcătoșilor nu va fi și nimicitorul nu va fi pe scaun. dar voia lui este în legea Domnului. și în legea lui va fi învățat zi și noapte și va fi ca un pom sădit lângă apele curgătoare, care își va da roadele la vremea lui și frunza nu va cădea. și tot bradul de Crăciun, dacă are timp să crească, nu atât de rău, nu așa, ci ca și cum cenușa lui ar fi luată de vântul de pe fața pământului, pentru aceasta cei răi nu vor învia pentru judecată, nici păcătoșii

Biblioteca „Runivers”

=48=

1.) Psaltirea este un caracter.

vezi în judecată, nici păcătoșii în lumina celor drepti, ca și când Domnul ar fi făcut să piară calea celor drepti și calea celor răi. 055).

Psalm. 2. Veskuyu nitashasya I-zytsi. iar oamenii învață să perie-ntm. Prpstasha Țării pământului. și căpeteniile s-au adunat împreună, către Domnul și către Hristosul Său. Să ne frecăm de noi vzy ikh. cei ce trăiesc în ceruri vor râde de ei. și Domnul îi va certa, apoi le vorbeste cu mânia Lui și eu voi încurca cu mânia mea. Eu sunt numit * Eu sunt Regele din el, peste Snopul muntelui Său sfânt. chemând purtarea Domnului. Domnul mi-a vorbit, fiule, tu ești. az astăzi rodphk

cha. Cere-mă să-ți dau limba proprietății tale. și bunurile tale până la capătul pământului. salvează-mă cu un buzdugan de fier, de parcă aș fi scrupulos cu împrumuturile. și acum, împăraților, înțelegeți, veți fi pedepsiți, toți cei ce judecați pământul. Lucrați pe Domnul cu frică și bucurați-vă de Tesla,

S.) Lista lui Joakshyuvsky.

în sfatul celor drepti, căci conștiința Domnului este calea celor drepti și calea celor răi va pieri.

Limbi vesnic zguduitoare. iar oamenii au învățat în zadar, arătându-se Împăratului pământului și Căpeteniilor, adunându-se împreună, împotriva Domnului și împotriva lui Hristos. Să le rupem legăturile. iar jugul lor le vom dezlega de la noi. trăirea în rai va râde la pm. iar Domnul îi va batjocori. atunci vorbește-le cu mânia ta și cu mânia mea voi încurca. dar eu sunt numit Împărat de la el, peste Sionul, muntele său sfânt. vestind porunca Domnului. Domnul îmi vorbește, tu ești fiul meu. az astăzi rodpcx cha. cereți de la mine și vă voi da limbile voastre, moștenirea voastră și ținerea voastră până la capătul pământului, mântuind cu bâta de fier, ca vasele unui zdrobitor. și acum, Împărate, înțelege, Pedepsește pe toți cei ce judecă pământul. Lucrați pe Domnul cu frică.

t l același psalm, șters dintr-un manuscris antic. Psalm. vezi la Institut. Ling. Slav, vânt dialeeti. pag* 686.-

»

Biblioteca „Runivers”

Din Noul Testament (156).

a.) Comparație 1.) Evanghelia lui Ostromirov (157.) 2.) Evanghelia harateană de la Vologda, 5.) Manuscrisele lui Gankeniteinova^ 4.) Evanghelia harateană. Moiseeva, 5.) Paper Vologda Gospel, 6.) Lista lui Joakimov și 7.) Biblia Ostroh.

1,) Evang. Ostrom.

Ioan. 1. 1 -15.

Aș căuta un cuvânt și un cuvânt de la Dumnezeu și Dumnezeu ar fi un cuvânt, L-aș căuta pe Dumnezeu și toate lucrurile ar fi și nimic nu ar fi. se va întâmpla. în acea viața iar viața ar fi sfântă pentru om. исвватвутме свтиться. iar întinericul nu l-a cuprins. a fost un om trimis de Dumnezeu, numele lui era Ioan. El a venit să depună mărturie despre lume. da vsi vryu i-myat ym. Cerul nu este martor al lumii. lumea este adevărată. este mei

2.) Harat. Evang. Anul Volo

Din timpuri imemorale cuvântul și cuvântul ar fi de la Dumnezeu, iar Dumnezeu va fi cuvântul, din timpuri imemorale tot întinericul a fost. și fără el nu ar fi mai jos și chiar. atunci burta, iar burta ar fi un

om sfânt. lumina strălucește în întuneric. iar întunericul nu-l îmbrățișează. fii un om trimis de Dumnezeu, numele lui este Ioan, iată, vino ca martor. sfântul să-l lingusească pe sfânt și toată credința și dărâma. nu fi ușor. dar da mărturisește despre Sfântul. b lumina adevărată. chiar să lumineze fiecare persoană

3.) Manuscris Gankensht:

Cuvântul ar veni de la început, și cuvântul va veni de la Dumnezeu, și Dumnezeu ar veni din cuvânt, va veni de la Dumnezeu, totul era la fel. și fără el, nimic nu ar fi fost. tom burta b. iar STOMACUL ar străluci ca persoană. și lumina strălucește în întuneric și întunericul nu o poate înțelege. Fii un om trimis de Dumnezeu, numele lui este Ioan, depune mărturie. Da, mărturisește despre St. să le aibă toată credința. fara lumina. dar ascultă lumina. b răzbunarea nu mai luminează pe toată lumea

(156.) Vezi și compararea pildei talanților din 15 manuscrise vechi și noi și evanghelii tipărite în ed. Cărți Kalandovigem: Ioan.Ex. Bolg. p. 29. și urm. exista și o col. Rugăciunea Domnului în ordine din secolul al XI-lea până în vremea noastră, sr. I07. și 108

(157.) Împrumută, din colecția de sloveni. memorie în afara Rusiei Z7. Koeppen. 1827

7

Biblioteca „Runivers”

= 50

Evang. Ostrom

Harat. Evang. În-

lo y od .

Iartă pe fiecare om care vine în lume, în lume. iar lumea era acolo. iar lumea nu-l cunoaște. în propria ta vino. și nu le-am acceptat pe ale mele. Mare este imprimarea lor și le dă-le regiunea copilului lui Dumnezeu pentru a crede în numele său. nici din sânge, nici din pofta cărnii. nici din pofta masculină. nu născut din Dumnezeu. iar cuvântul pl't be. și a intrat în noi. iar văzându-l laud. Eu proslăvesc ca un singur copil de la Tatăl un vis de har și adevăr.

spre lumea viitoare. în lume fii și lumea era întunecată. iar lumea nu-i este cunoscută. în venirile lor și în relele lor. cum să-i primesc, să le dea putere să fie un copil al lui Dumnezeu, care cred în numele Lui. chiar nu din sânge sau din bărbat, ci din Dumnezeu s-au născut. Cuvântul cărnii să locuiască în voi, iar slava Lui ca un singur copil de la Tatăl să fie umplută de har și adevăr.

Manuscris Gankepshtp.

omul care vine în lume, în lume fie că lumea era acolo și lumea nu a cunoscut venirea Lui și a lui nu a venit. le accept. dă-le regiunea

unui copil al ființei care mănâncă de Dumnezeu, crezând în numele său. nici din sânge, nici din pofta cărnii, nici din pofta bărbatului, nici de la Dumnezeu ro-dishas. iar cuvântul trup s-a făcut și locuiește în noi și am văzut slava slavei Lui, ca un copil de la Tatăl, plin de har (158.)

4.) Harat. Evang. Moiseevo.

5.) Hârtie. Bologodsk. Evanghelie.

Din timpuri imemorale a fost cuvântul, și cuvântul a fost de la Dumnezeu, și Dumnezeu a fost cuvântul, din timpuri imemorale de la Dumnezeu, tot ce a fost și fugarul nu a fost altcineva. arici byst. în acel pântec să fie și pântecul să fie lumina unui om și consiliul să strălucească în întuneric și întunericul nu poate să-l îmbrățișeze. fii un om trimis de Dumnezeu,

Din timpuri imemorale a fost Cuvântul, și Cuvântul era de la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul, iată, de la Dumnezeu, și întunericul era totul fără El și nu era nimeni altcineva. în acel pântec era și pântecul era lumina unui om, și lumina în întuneric strălucește și întunericul nu-l îmbrățișează. Fii un om trimis de Dumnezeu, numele lui este Ioan. t

(158.Yupiryvpk de la greșierul Hankenshienna (Luca XXIV *. I2-55.)
Vezi Dobrov. Instit. Ling. Slav. pag. 680.

Biblioteca „Runivers”

Harat. Yeovang. Moiseevo.

numele lui este Ioan. odată cu venirea dovezilor, ea să dea mărturie despre lumină, pentru ca toți să aibă credință în ea. nu fi ușor. Da, mărturisește despre lumină, fii lumina adevărată. care luminează pe fiecare persoană care vine pe lume în lume, iar lumea este acolo, iar lumea lui este necunoscută. în parohiile tale. și antipatiile lui. Mare este tiparul lor și dă-le putere să fie un copil al lui Dumnezeu să fie credincios în numele lui er0j și să nu se nască nici din sânge, nici din pofta bărbătească, nici din Dumnezeu. iar cuvântul s-a făcut trup și a intrat în voi. π vpdthom slava slavei Lui, ca în fiul Tatălui, împliniți bunătatea. și adevărul.

Hârtie. Vologda. Evanghelie.

vin să depună mărturie. să vorbească despre lume, să fie credința să o aibă. nu fii lumina, da, vorbește despre lumină, fii lumina adevărată. care luminează pe fiecare om din lumea viitoare. în lume bț. iar lumea era acolo. iar lumea nu-l cunoaște. în propria lui venire și a lui nu a venit. cât de bine sunt bineveniți și le oferă regiunea de a fi un copil al lui Dumnezeu, care crede în el. chiar și din sânge. nici din pofta cărnii. nici din pofta masculină. nu născut din Dumnezeu. și Cuvântul s-a făcut trup și a locuit printre noi și și-a luat slava. slava de parcă ar fi singurul copil de la Tatăl, împlinirea harului și a adevărului.

6.) Lista lui Ioakimovsky.

7.) Biblia Ostrozh.

La început era cuvântul, și cuvântul era pentru Dumnezeu și Dumnezeu era cuvântul. Iată de la început până la Dumnezeu, tot ce a fost și fără El nu era nimic. atunci burta a fost și burta bt> stralucește cu un om și lumina în întuneric stralucește și întunericul nu poate sta peste el. Fii un om trimis de Dumnezeu, numele lui este Ioan, deci vino să mărturisești și să mărturisești despre lumină, pentru ca el să aibă credință, nu acea lumină. dar ea să dea mărturie despre lumina, adevărata lumină care luminează pe fiecare om al lumii viitoare. în lume fii și lumea era întunecată. Și

La început era cuvântul, și cuvântul era cu Dumnezeu și cu Dumnezeu, fie cuvântul, iată de la Dumnezeu, tot ce era. și fără el nu era nimic. apoi burta să fie și burta să fie ușoară

omul, iar lumina strălucește în întuneric și întunericul lui este imens. fii un om trimis de Dumnezeu, numele lui este Ioan, acesta a venit să mărturisească, să mărturisească despre lumină ^ și să aibă toată credința în el. să nu fie acea lumină, ci să mărturisească despre lumină, să fie adevărata lumină, care luminează pe fiecare persoană care vine în lume, în lume să fie și lumea

Biblioteca „Runivers”

Lista Ioakimovsky.

Biblia Ostrozhskaya.

lumea nu-l cunoaște. în venirea lui. și yepriyasha lui. pomul i se dă, iar ținutul le va fi dat ca un copil al lui Dumnezeu, care cred în numele Lui. nu din sânge, nici din pofta plutei. mai jos din dorința unui om, dar născut din Dumnezeu. iar cuvântul s-a făcut trup și a fost atotputernic. am văzut slava Lui ca unul-născut Tată, plin de har și de adevăr*

asta a fost, iar lumea lui este necunoscută. în propria lui venire și a lui, el nu i-a dat spiridușului să le dea regiunea unui copil al lui Dumnezeu să fie, crezând în numele său, nu din sânge, nici din pofta cărnii, nici din pofta cărnii. un om, dar născut din Dumnezeu. și Cuvântul s-a făcut trup și ați locuit. și am văzut slava Lui, slava ca a Unului-Născut din Tatăl, plină de har și de adevăr.

b.) Comparație 1.) Culegere, 2.) Evanghelia lui Ostromirov, b.) Vologda Kharateynago, 4.) Vologda Paper, 5.) Ioakimovsky și 6.) Ostrozhsky.

1.) Evanghelia lui Ostromir:

2.) Hârtie. Vologda:

Mat. VI. 9-15.

Deci, o, te rogi Tatălui, chiar dacă ești în ceruri. să fie sfințit numele tău, să vină împărăția ta. să se facă voia Ta, ca în cer și pe pământ, pâinea noastră cea de toate zilele. da-ne o zi și lasa-ne

datoria. pe măsură ce ne lăsăm pe datornicii noștri și nu ne duce la atac, izbăvește-ne de vrăjmășie, căci a Ta este Împărăția și puterea și slava în vecii vecilor:-

Deci te rogi. Tatăl nostru, chiar și tu ești în ceruri, să-ți fie amintirea sfântă, să vină împărăția ta, să se facă voia Ta în cer și pe pământ, pâinea noastră pentru prezent, dă-ne o zi și lasă-ne datoria pașă, când plecăm datornicii și neștiința noastră să ne atace și să ne izbăvească de cel rău, că a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin.

5.J Colecția b.

Ceapă. X.16.

Ascultă-te, ascultă-mă. și te îndepărtează de mine,

4.) Harat. Evang. Vologda.

Ascultându-te ascultă-mă. și mă dau deoparte să mor.

Biblioteca „Runivers”

53

Colectie. i Harat. Evang. Vologda.

Ceapă. X.YIII. 4.

Dacă Dumnezeu nu este în ceruri, niciun om nu mai este, și nu mi-e frică de Dumnezeu și nici nu mi-e rușine de om. Nu mi-e rușine să stau pe loc. zane create mi

mi vaduv si. lasă-mă să o răzbun.

Ceapă. XXI. 54.

Aveți grijă să vă ardeți inimile cu băutură și băutură

Efes Y 18.

Nu te baza pe vin (dar într-un prieten, locul a fost scris. Medm), dar nu există mântuire.

1. Timov. 11.8.

În orice loc, mâinile reverendului se ridică fără furie și necugetare.

ebr. XIII. 17.

Pocăiți-vă bătrânilor voștri. ca să vă pese de sufletele voastre.

5.) Hartie Vologda.

Ascultă-te pe tine, el mă ascultă, și te da deoparte, mă dă deoparte.

Și totuși nu mi-e frică de Dumnezeu și nici nu mi-e rușine de om. nu
îmi este posibil să fac munca acestei văduve. lasă-mă să o răzbun.

Aveți grijă de voi și de voi, dar nu când inimile voastre sunt
îngreunate de lăcomie și beție.

vaduva de munca si. da mytsyu ieya.

Fiți atenți la voi, când inimile voastre sunt îngreunate de obyadnyy și
pyanstvom.

Peste tot, înălțător de drepti – nu mâini fără furie și reflecție.

Mă supun bătrânilor tăi și mă pocăiesc. ca să vă pese de sufletele
voastre.

b.) Ioakimovsk. și Ostrozh. Btsblil*

De asemenea.

Și totuși nu mi-e frică de Dumnezeu și nici nu mi-e rușine de om. dar
pentru a crea o rețea (Os / pr. dar pentru aceeași) mi lucrează a unei
văduve. Da, o voi răzbuna (Ostr, da stânga)

Aveți grijă de voi înșivă și, odată ce inimile voastre sunt îngreunate
de veselie și beție (Ostrozh: de asemenea).

Biblioteca „Runivers”

Ioakimovskoe și Ostrozhskoe.

Nu te îmbăta cu vin, curvia este în el. Mâinile reverendului sunt
ridicate în orice loc, fără furie și reflecție. Ascultă-ți mentorul și
pocăiește-te, pentru că ei veghează asupra sufletelor tale.

c.) Compararea locurilor din Evanghelia de la Vologda,

Alttop. Nestor cu Kharateyny cu Ioakimovsky și Ospgrozhsky.

1.) Nestor.

2.) Harat. Evang.

] .) iOstrozh.

Pagină 88.

mate. V T. VI. 19.

Ceapă. XII. 53.

Binecuvântat fii milostiv

Vologda,

ca acele pompe

dut. nu te ascunde

comori pe pământ, dar afidele mocnesc și

ai mâncat săpat, dar ascunde-te în rai, chiar dacă nici afidele nu mocnesc, nici tatia nu fură

Ferice de îndurările, așa cum vei fi, nu-ți ascunde comoara pe pământ, lasă viermele și afidele să mocnească, chiar dacă picură și fură. Ascunde-ți propriile comori în ceruri. unde nici viermele, nici afidele nu mocnesc, și unde tatiye nu sapa și nu fura.

Fericiți cei milostivi, căci vor fi binecuvântați. Nu ascunde comori. (Ostr: nu-ți ascunde sângele) pe pământ merg același vierme și afidele să mocnească și unde tatiyele sapă și fură, ascunde comori pentru tine (Ostr, ascunde comorile) în rai, nici vierme, nici afidele nu mocnesc și du-te. tatie nu hack sau fura.

Astfel, din însăși comparația dintre manuscrisele antice și ediția târzie a Bibliei, pe de o parte, se dezvăluie că acestea sunt în cea mai mare parte asemănătoare între ele, iar această asemănare servește drept dovadă că textul original slav al Sfânta Scriptură nu este complet pierdută pentru noi; dar, pe de altă parte, această comparație arată că există destul de multe modificări și diferențe în diferitele liste; întrebare; De unde au apărut aceste schimbări și diferențe?

Biblioteca „Runivers”

Motivele acestor schimbări și diferențe, comune tuturor monumentelor scrise antice, sunt, desigur, în spiritul vremii și în promovarea iluminării și a ignoranței. Dar aceste motive generale au acționat, prin traducerea slavă a Cărților Sfinte

mai palpabil și mai variat decât pe alte monumente. Limba slavă, încă neaprobă de regulile permanente ale Gramaticii, cu fiecare secol, - ca și cuvântul viu al poporului, - se schimba tot mai mult în gură; cu fiecare secol, dialectele acestei limbi, la început cu greu sesizabile, din ce în ce mai diversificate, sau fragmentate în noi dialecte. De aceea, nu numai în acele liste care au apărut de-a lungul secolelor întregi una după alta, ci. chiar și în cele care aparțin aceluiași timp și loc, diferențele sunt deja notate. Pe lângă greșelile obișnuite, cărturarii, respectând regulile nu tocmai precise de pronunție și ortografie adoptate de ei, au lăsat neintenționat semne ale timpului și adverbului lor în liste. Traducerea Sfintei Scripturi a suferit nu mai puțin din cauza lipsei de experiență și a ignoranței lor. Neînțelegând puterea și semnificația cuvintelor străvechi și a expresiilor întregi și dorind să fie de înțeles celor printre care și pentru care au scris, sau doar pentru a-și arăta ingeniozitatea, le-au înlocuit adesea cu altele noi, utilizate în mod obișnuit, în opinia lor, cel mai bun, dar fără îndoială nu întotdeauna exact, în cuvinte și expresii. Prin urmare, nu este de mirare că din numeroasele liste de cărți sfinte în limba slavă, pe care țarul Ioan Vasilievici a încercat să le achiziționeze cumpărând din ardei, în vremea lui „au fost mototoliți, vom consuma, restul sunt toți corupți din ființe pre-, enervate, neexplorate și nepricepute la minte, chiar „și scris necorectat”, așa

cum se spune în postfața către Apostol, tipărită împreună cu el în 1564.

Și mai mult dezacord a apărut în listele slave ale Bibliei de la diverși ^ părinți ^^ Biserica Romană, din

care a luat de mult în posesia majorității triburilor slave, apoi a interzis folosirea cărților slave și a traducerilor anterioare printre ele

Biblioteca „Runivers”

56

Ea a înlocuit Bibliile cu Vulgata latină, apoi a permis uneori ca Cărțile Sfinte să fie traduse în diferite dialecte slave. Multe dintre aceste noi traduceri ale Sfintelor Scripturi, de la începutul secolului al XVI-lea [și chiar spre sfârșitul secolului al XV-lea (159)], chiar înainte de ediția Ostroh a Bibliei, apăruseră deja tipărite; de altfel, în Rusia a apărut o traducere a lui Francis Skaryna, diferită în multe privințe de original și chiar de listele Bibliei cele mai apropiate, în timp, la noi. Pentru a vedea această diferență, să luăm aici, ca exemplu, câteva locuri ale Sfintei Scripturi din traducerea Bibliei de către Skaryna cu o listă de ediții Joakpmov și Ostrog:

Traducere Skaryna.

Gen. BUNĂ. 15.

Voi pune vrăjmășie în mijlocul tău și al soției tale, și în mijlocul seminței tale și a acelei sămânțe. ea îți va șterge capul și vei fi măgulit la călcâiele ei.

Artă. 22.

II vorbire, iată, Adam era ca și cum e-ding de la noi, cunoscând binele și răul.

Gen. IV. 6. și următoarele.

Și Domnul i-a zis: De ce te-ai mâniat și de ce ți-a căzut fața, dacă vei face bine, vei primi. dacă ai pus călc rău, atunci în curând la ușa celor trei ai tăi vor fi înaintea ta, dar sub puterea ta va fi mila ta și tu le vei stăpâni.

Lista Joakim. și Ostrozh. Biblie

Și voi pune vrăjmășie în mijlocul (Ostr. în mijlocul tău și în mijlocul soției tale și în mijlocul sămânței tale și în mijlocul acesteia. t (Ostr, apoi) către tine (Ostr. către tine) urmărește capul și vasele (Ostr, a adăugat tu) la călcâiul lui.

Si Dumnezeu a spus iata Adam sa fie ca e-dpn de la noi sa intelegem binele si raul.

Și Domnul Dumnezeu i-a spus lui Cain că te-ai supărat și că fața ta era ceară (Insula). Nu e prea rău dacă-l aduci cu dreptate (Ascuțit. adu-mi), dar nu poți despărți dreptul (Ascuțit, nu aduce ^ ai păcătuit, taci. Cine l-a întors, și tu l-ai stăpânit (Ostr , ai păcătuit. Taci la tine etc.)

(159.) Deci, de exemplu. Imprimare a Bibliei boeme. în Praga 1888.

Biblioteca „Runivers”

XLIX. 10- și următorul.

Demnitatea țarului nu va fi luată de la Iuda, nici Prințului din coapsele sale. înainte de a veni, el este trimis să mănânce și asta va fi speranța poporului, tu vei lega măgarul tău de struguri și măgarul tău de fiul meu de vin rădăcină, îmbracă-ți haina de vin și în sângele hainele tale amenințătoare, roșind ochii lui peste vin și cei mai albi dinți peste lapte.

4. Cărți. Țarst. cap. III.

Tânărul Samuel avea să slujească Domnului înaintea lui Heliim și cuvântul Domnului era cinstit, pentru că în acele zile nu era nicio vedenie deschisă, iar în ziua aceea Helium stătea întins pe patul lui și îi cobora ochii, puteai vedea. lampa lui Dumnezeu vegda stins. Samuel este mântuit în Biserica Domnului, unde a fost kivotul lui Dumnezeu (I60).

Nu se termină (Ostr, nu se termină ^) Prințul din Iuda nici bătrânul din rodul lui (Ostr. din coapsele lui), până când îi vine o schimbare, și acea așteptare cu limba, legându-și măgarul de struguri. și vnichiniya (Ostr, vinnichiyu) măgar (Ostr. măgari) al lui, îi strica hainele cu vin și în sângele hainelor amenințătoare (Ostr, haine) al lui, vesel (Ostr, vesel) ochii lui de vin și alb (Acut, alb) dinții lui mai mult decât laptele.

Tânărul era slujitor de sine (Ostr, Samuel slujea ^ pe Domnul înaintea lui Pli (Ostr. Eliem) Jereem, iar verbul bb (Ostr. appr. al Domnului) este cinstit în zilele tale. și fii singur cu Ilie stând în locul lui și ochii lui (Ostr. pribr. el) adesea greu de văzut și imposibil de văzut și lampa lui Dumnezeu a fost pregătită. și înainte ca și candela lui Dumnezeu să se stingă, Samoel a mântuit în Biserica Domnului, chiar și lampa lui Dumnezeu. chiotul lui Dumnezeu).

(460.) În comparație cu alte locuri ale repodului Skarynei cu Vulgatpa și podlipul grecesc, puteți vedea în ceasul VI) lrud, în. ikago Ros. col. la. Moscova Nume. Unire, 1783 shr. 191 și așa mai departe,

8

Biblioteca „Runivers”

58

Chiar înainte de secolul al XII-lea, Biblia slavă a fost completată și corectată în Occident conform Vulgatei, din care s-au adăugat câteva

cuvinte latine la textul slav original, de exemplu, altar (altare, alta ara) în loc de care cuvântul trebshik a fost folosită în cele mai vechi liste Biserica Yu (kinh, circuios), acetuni (acetuni) și altele. În special în multe locuri ale Vechiului Testament, au apărut discrepanțe semnificative cu listele anterioare, deoarece Vulgata nu a fost tradusă din greacă, precum cărțile slave antice ale Sfintei Scripturi, dar mai ales din ebraică, în ciuda faptului că cărțile antice Slavyapask, așa cum au fost recunoscute mai târziu la Sinodul de la Moscova din 1667, erau aproape în totalitate în acord cu cele grecești, mai degrabă decât cu cele mai noi, completate și corectate, acestea din urmă au trecut curând în Rusia, în care până atunci nu exista Biblia completă, și astfel, la modificările anterioare care au fost adăugate la diferite liste de la cărturari, s-au adăugat noi dezacorduri ale noii traduceri.

Din aceste motive și din alte motive, listele slave ale Sfintelor Scripturi au devenit atât de palpabil diverse încât am recunoscut de multă vreme necesitatea corectării lor. Această nevoie s-a dezvăluit pe deplin la scurt timp după slăbirea jugului tătar, care, împiedicând succesul iluminismului apărut la noi, a contribuit fără îndoială la înmulțirea erorilor din listele noastre din Sfânta Scriptură. Primul a început să încerce să corecteze traducerea Cărilor Sfinte de către Mitropolitul Ciprian (aproximativ 1400). De la începutul secolului al XVI-lea, Țarii, Sinoadele și Păstorii Bisericii ruși și-au îndreptat atenția către corectarea Bibliei slave. Cu toate acestea, chiar și după aceea, țarul Ioan Vasilievici s-a plâns Catedralei cu o sută de capete (* 1551) despre funcționarea defectuoasă a diferitelor liste și, pentru corectarea cât mai convenabilă a acestora, a încercat să înceapă o tipografie; dar intenția lui a rămas aproape fără succes.

În același timp, prințul Ostrozhsky Konstantin Konstantinovich a întreprins publicarea unei Biblîi tipărite. Dar când a poruncit să testăm, așa cum se spune în prefața acestei Biblîi, - dacă toți sunt de acord în toată Scriptura Divină, veți găsi multe lucruri diferite, nu numai diferențe, ci și corupție --- de dragul mesajelor și scris de mana

„trec multe țări din universuri îndepărtate, precum limitele romane”, la fel sunt insulele Candiysky, în plus, există multe mănăstiri Gretskey, sârbe

Biblioteca „Runivers”

. = 50

„Scih și bulgar, până la Vicegerentul Apostolic și” întreaga Biserică a Răsăritului, structura greșelii celui mai onorabil Ieremia, „Arhiepiscopul Constantinopolului, noua Rome, Patriarhul universului, Rugăciunea - „niem diligent taces de oameni pedepsiți în scrieri pe sfinții elenilor și slovenilor, de parcă ar fi exemple (liste) de binele răutății și viciul tuturor cu excepția celor martori. II Sitsevym Atotputernicul Dumnezeu, conform bunătății sale obișnuite, suntem vrednici de bunăvoință, „cărți și cititori de cărți, ca și cum ar prezice, la adevărata binecuvântare sfântă” conform bogăției pzobrethomului. Cu ei, și cu mulți alții, „bunătatea pedepsită în scrierile Divinului, destulă sfătuire” și cu sfaturi generale și voință unanimă (lista) scrierilor străvechi ale limbii glorioase și profunde

și scrisoarea elenului „din ghizi binecuvântați și înțelepți de Dumnezeu, vă rog Ie wish-„mea” a cititorului de cărți Ptolemeu Filadelf, regele Egiptului, de la limba „evreiască, la alegerea lemnoasă elenă. Ea este mai mult decât inh „înmulțindu-se cu cuvintele evreiești și slovene, iar aceasta nu * „pzmerno și fără greș urmați porunca”; și așa mai departe. (161). Dar, în ciuda tuturor eforturilor prințului de Ostrog, - fie din cauza funcționării defectuoase a copiei grecești a Bibliei, pe care a ales-o ca fiind autentică, fie din cauza lipsei de pricepere a traducătorilor săi în limbile greacă și slavă, sau în sfârșit din graba publicării (162J, - Biblia lui, în multe locuri, tipărită greșit (165).

(161? C'r· primul irrds1. la Ostr. Bibl * în mic. lisp tipărit la Ostrog în 1581. Pentru., tipărirea acestei Biblîi, Ivan Fedorov a fost chemat de la Moscova, după cum se vede din semnătura de la sfârșitul cărții: „tipărit - scris de mine păcătosului Ioan Teodor fiul Moscovei / 4 Tot m în greacă: T ^ TVir ^ Jfxi utg έμ2 rx üsotípx viS έχ της

μεγάλης ρ'^ύί^ς.

(162.) Graba publicării se remarcă din faptul că numărătoarea foilor acestei Biblîi nu este continuă, ci se împarte în .6 începuturi și anume; L) De la Cartea lui Byshiya la Psaltire 276 de foi. 2.) cu Psaltirea, începe o nouă numărătoare și se termină cu ea în foaia a 29-a. 5.) De la Proverbe la cărțile Makkavepsky în 180 de coli. 4.) Cărțile Macabeilor, în special în foliul 29. 5.; Îngerii, de asemenea, mai ales în foaia 56, și în cele din urmă 6.) Faptele Apostolilor și Epistolele și Apocalipsa în foaia a 71-a. În conformitate cu aceasta, putem concluziona că Biblia Ostr, a fost tipărită brusc în multe țări.

(IbZ.) Deci pe Iov Ave. 41 ΓΛ. Artă. 9. în editia Ostroh este tipărit: ceapa se meten în schimb; ceapa mid/iH \τόξον χχ,λχεωή; cap. 9 cm. 9, după: creatorul vaporistului și al trecătorului (o kyoy iii.eix \$sc xoà ετΐίερον} print: numit că ^ cancer

Biblioteca „Runivers”

Biblia cu diverse liste arată că editorii din cărțile biblice traduse din limba greacă, s-au ținut în principal de listă trimisă prințului de Ostrog de țarul Ioan (IV) Vasilievici, sau că, de asemenea, - Ioakimovski (164J; totuși, câinii au completat omisiunile acestei liste din Biblia greacă, au pus în ordine împărțirea capitolelor, au corectat cronologia eronată și numele proprii ale persoanelor și locurilor, au adăugat conjuncții omise și le-au dezactivat pe cele de prisos, au schimbat pronume și prepoziții, au corectat greșelile gramaticale. și ortografie și puneți altele noi în locul cuvintelor decrepite. Bishiya, în locul celor joase - mai important, ca pe etc. Gen. VI. 20. pe vremea plângerii reptilelor, au tipărit reptile târâtoare; VII. 2. la ușă - o lespede; IX 1. iar în alte locuri fii roditor -> crește;-v. 20. vm Tozhar - făcător; Art. 25. vm. opaki - spate; X. 9. vm. shchut - uriaș; Ex. I. 10. vm. lăncezire - vei birui; art. 11. vm. stagnare - executor judecătoresc; art. 15 vm. aprovizionare - păstrare; Lev. 1. 5. și urm. trebnik și treba - altar și jertfă; XLVI. 1. vm. în Vechiul Testament, au adăugat locuri rezumative pe marginile paginilor, care nu sunt în lista lui Joakimov-skom, iar în Noul Testament doar le-au înmulțit. Ca

și în lista lui Ioachim, tot așa și în Biblia Ostrog nu există o împărțire în versete. În Biblia lui Ioachim, 15 cărți ale Vechiului Testament sunt traduse, după cum am menționat mai sus, din Vulgata; în Ostrozhskoi - conform acestei traduceri, au fost tipărite doar Tobit ^ Iudid., cartea a 3-a a lui Ezra și o parte a profetului Ieremia. De asemenea, multe locuri din primele cărți ale lui Ezra, Ezechiel și Daniel din Ostrozhskaya par a fi mai corectate din Vulgata decât din greacă; iar cartea a 5-a a Macabeilor, care lipsește cu desăvârșire din lista lui Ioachimov, este tradusă din greacă conform codului cu traducerea cehă sau boemă. Aceasta arată că editorii

yuzh naloza vĕsto: n arctura și yuzhnl loja (kai oirkt5ro^ na! taDih eoti) și așa mai departe.

(I6i.) În Rusia s-au păstrat trei liste ale Bibliei complete slave (cu excepția cărții a 5-a. Mak ^ Avsiskoi). Prima a fost scrisă în 1499 sub Marele Duce Ioan (III) Vasilievici și Mitropolitul Simon în casa arhiepiscopului Gennady de Novgorod; (pentru o descriere a acestei liste, vezi Kalaid. în sa John. Ex. Bo ig. ssr. 97). Al doilea, fără desemnarea anului, păstrat în Biblioteca Sinodală a Sf. III Ioachimovski din 1558. Dobrovsky crede că ultimele două liste ale Bibliei sunt din 1499, iar una dintre ele a fost trimisă lui Ioan (IV) Principele Vasilievici Ostrog (vezi Inet. L ing. Slav. dial. vet. pag .701).

Biblioteca „Runivers”

Biblia Ostrog nu a fost doar corectată (împotriva lui Ioachim), dar și unele cărți ale Vechiului Testament au fost înlocuite cu traduceri din alte liste (obținute, poate, din Serbia sau Bulgaria), sau ceva a fost tradus din nou, totuși, în așa fel. că, dacă se poate, au încercat să păstreze silaba Moscovei la traducere. Biblia slavă, Ce s-a întâmplat din asta la Ostrozh. ediții ale discrepanțelor cu listele lui Ioachimov și alte liste antice pot fi văzute dintr-o comparație a următoarelor locuri ale manuscrisului și textelor lui Ioachimov plasate în anul 45 d.Hr., de Carlsh al cărții (165) cu Biblia Ostrog și Biblia de la Moscova recent corectată din 1751.

Ioachimov. enne.

Gen. Ch. eu.

1. Creați de la început.
2. Nedecorat.
4. Între.
6. Separarea.
7. Între ape, care au fost.
9. În copulare, în gazdele tale.
10. Și compozițiile apelor mării.
12. După asemănarea pământului.

14. Între zi și hotar

- Să fie semne

16. Doi mari luminari,

în zilele de început,

- la începutul nopții.

Ostroey. Biblie

Începe să o faci. (166).

La fel.

Mezheu.

Între apă. chiar și bă.

Prin asemănare.

Mezheu zi și mezheu

- să fie în semnul primului.

Rev. Moscova.

La început, creează

Nu aranjat.

La fel.

Partajare?^.

În întâlnire.

în propria sa întâlnire.

Și adunările apei mării.

Doi mari luminari, la începutul zilei, la începutul nopții.

(165.) Cartea cârmei, după cum se știe, ne-a venit din Bulgaria în jurul secolului al XIII-lea; Următorul textele plasate în ea ar trebui să fie mai aproape de traducerea originală a Bibliei decât de textul Ostrozh. editii.

(166.) În Ostrozh. ed. prepozițiile, în cea mai mare parte, sunt legate de cuvintele în sine (de exemplu, vnağapgok}, iar noi, care suntem separați de ele, suntem trunchiați cu o literă fără voce

Biblioteca „Runivers”

== 6α ζ=

17. Și așezați-i pe pământ.,

18. Între lumină și

- între mine.

20. Și o pasăre zburând din nou pe pământ.

21. Gad.

24. II fiarele pământului și vitele, și conduceau târâtoarele pământului după felul lor.

25. Fiare după felul lor și toate târâtoarele.

26. și vite.

28. și posedă.

- și păsări,

- animale

- nenorociți.

29. Întregul pământ,

- arici a avea, sămânță.

50. arici a avea.

Ch. II.

2. Și rupe Yug,

- fă-le.

,5. Sunt începute.

6. Din pământ.

T. Din pământ.

9. a vedea rațional, binele și răul.

10. Tamo este separat.

11. Fă asta.

15. Acest lucru este zilnic.

14. Aceasta și suflete.

15. Și bea Domnul,

- mâncare către cer.

17. Duhoarea zilei este deja.

Între filmat și între ai mei.

Iar păsările.de vară.zburând pe pământ.

Și fiara pământului după felul ei.

Fiarele pământului după felul lor și vitele după felul lor.

i

\si animale si pasari.

a avea.

a avea.

Și reverend.

„mmm ummm^

posedă bine și rău în mod rezonabil.

Siya .ferment

Aceasta ocolește supa de varză.

Și lasă-mă să strălucesc pe pământ.

Și copiii zborului pe pământ.

Gadov*.

Și animalele pământului sunt fericite

Zvurts ale pământului după fel și vite după fel pkh> și vite ..

și lord inneytime.

Scottlp!, ghicitoare. Toate terenurile. ariciul să aibă.

sămânță

Si poi^

crea.

Chiar și începe.

Din pământ.

De pe pământ.

ariciul razuligitel * fara bine si rau.

De acolo s-a despărțit, înconjurând Siya.

Acesta este împrejurimile.

Acesta trece.

Și luând pe Domnul, dulceață la cer.

Și în aceeași zi.

Biblioteca „Runivers”

63 =

19. Și prezice asta, numește așa ”

21. Și Dumnezeu a adormit în Adam,

și ia - în beatitudine

LOCAȚIE.

25. B a fost luat.

Ch. III.

1. Șarpele b,

- * din fiecare copac, ca în paradis.

2. Și femeia șarpelui a vorbit din fiecare fruct al pomului care există în răni și gropi și ..

5. Mai mare bine și rău.

6. Si da si.

8. Si auzi^.

- la pranz.

9. Și Dumnezeu l-a numit pe Adam. și vorbește lui Adam Adama unde b. iar vorbirea vocii tale o aud mergând ..

12. Soția mea mă dă cu mine.

14. Din toate vitele, pe pers'kh și pântecelul să meargă și pământul este yasi.

15. Și voi pune vrăjmășie în mijlocul tău și în mijlocul soției tale, în mijlocul seminței tale și în mijlocul lor, tu vei păzi capul tău și vei păzi călcâiul lui.

Șarpele este mai bun.

Și soția a vorbit din copac! va fi in paradisi și gropi II ..

Ia persikh al tău și stomacul tău și presmikaesh~ |sya și pământul.

Toya. atunci tu.

Și voi prevesti, voi suna.

Și Dumnezeu a pus o frenezie pe Adam și i-a luat locul.

Aceasta a fost luată.

Șarpele b,

din fiecare copac al paradisiului.

Și femeia va spune șarpelui din fiecare copac al paradisiului că vom mânca.

Vdyasche bun și viclean și da.

și uslypgaste,

/-a amiaza.

Și Domnul Dumnezeu l-a chemat pe Adam și i-a spus Iadul!

Mi-am dat soția cu mine.

de la toate vitele,

vei umbla pe penele și pe pânțelele tău și vei dărâma pământul.

Și voi pune vrăjmășie între minciuna voastră și între minciuna voastră și între materialul seminal vostru și între voi ceilalți. capul tău va fi supravegheat, iar tu îi vei păzi călcâiul.

Biblioteca „Runivers”

16. În tristețea rolului copilului, întoarcerea ta are aceeași.

48. Și spinii vor crește pe tine și pe mine. 4 9, înainte de a te întoarce pe pământ, ia-o de la ea, ca și când ai fi pământ și gândește-te în pământ,

20. mama tuturor celor vii,

22. Chiar și pentru a înțelege binele și răul.

25 Mănâncă mâncare de paradisi, j

24. Si ia Adam si | insuflați-l direct în paradisi cu mâncare și creați heruvimi și o-ruyasie de foc.

în boli dau naștere unui copil.

si decent.

convertirea ta te va poseda si pe tine.

Spinii si ciulinii te vor creste si sni. Don dezhe se întoarce pe pământ din el, dar ia 7P & esch ca pământul și mergi pe pământ.

mamele secolului?# trăind.

intelege binele si raul.

Din paradisul dulciurilor.

Și izrye Adam și l-a insuflat direct în paradis, ne agățăm dulce de Heruvimi și de arma de foc care se întoarce,

Cronici. cartea 2. cap. 1.

Joaknmov. listă.

traducere din Vulgata.

Așa că Solomon, Fiul lui David, a fost întărit în împărăția lui și Domnul avea să fie cu el și să-l mărească în sus. Porunci lui Solomin întregului Israel, tribun centurion și conducător și judecători și întregului Israel și

OstrozhsK publicat, corectat, din greacă.

Și Solomon, fiul lui David, a fost puternic în împărăția lui, și Domnul său să fie cu el și să-l mărească în sus. poruncește lui Solomon să se culce pentru tot Israelul ca un hoț și un sutaș și un conducător și judecători și tot conducătorul înaintea lui Israel -

Proaspat corectat. din greaca.

Și Solomon, fiul lui David, s-a întărit în împărăția lui, și Domnul Dumnezeu să fie cu el și l-a înălțat până la înălțime, și vorbirea lui Solomon către tot Israelul, tisa și judecătorii și toți căpeteniile dinainte. Israel, pe-

Biblioteca „Runivers”

palnicii mănăstirilor. Și mergeți cu toată mulțimea la cel mai înalt Gabaon, unde era o locuință liniștită a Domnului, Musei, slujitorul lui Dumnezeu, creat în pustie, și David a adus arcul Domnului de la Ka-riyafiarim, locul a fost pregătit. pentru el; și unde și-a adâncit locuința.* adică în Ierusalim. ci altarul de aramă, pe care l-a bucurat fiul lui Uri, fiul lui Ur. care era în fața locuinței Domnului acel Solomon și a întregului Tser-KVI.

lem și șef de patronimice. Și Solomon a mers cu toată mulțimea din cel mai înalt ha-vaon. mergi atunci, Cortul informațiilor Domnului și, de asemenea, creează-l pe Musa, slujitorul lui Dumnezeu în pustie. dar

Domnul l-a adus pe David din cetatea Kariatiarpna în locul deja pregătit pentru el, unde a înțepat locuința, adică în Ierusalim, altarul medianului a fost făcut și de fiul lui Urisv, fiul lui Uarov. care a fost înainte de locuirea Domnului și căutarea lui Solomon și a întregii Biserici.

palnik patronimic. și ideea lui Solomon și toată mulțimea de pe înălțimile g-vaonului merge, dar Cortul cunoașterii lui Dumnezeu, chiar Moise, slujitorul lui Dumnezeu, a creat în pustie, cheful Domnului L-a adus pe David din cetatea Kariatiarim, în locul respectiv, chiar dacă David i-ar fi pregătit, ca și când i-ar ridica un cort în Ierusalim ă, iar altarul miera a fost făcută de fiul lui Urie, fiul lui Orov. care să fie înaintea Cortului Domnului. și Solomon și toată biserica lui.

Texte plasate pe 43 cap. Mâncare, cărți.

Ref. XX.

2. Ieșire - din casa muncitorului.

4. Nu te face un idol.

5. Da, nu ascultă de ea.

7. Nu vei primi numele Domnului Dumnezeului tău în zadar, Domnul nu-i va curăți pe cei ce primesc numele Lui în deșertăciune.

Ostrozh. Biblie

Consimțământ. s Kormch.

Nu-ți crea propriul idol.

Consimțământ. s Feed.

Căci Domnul nu-i va ierta pe cei care adaugă Numele Lui pe pământ.

Proaspat corectat.

- de la munca de acasa.

conform s Ostrozh.

nu te închina în fața lor.

Nu deranja

Domnul nu-l va curăța pe cel ce-și ia numele în zadar.

9

Biblioteca „Runivers”

66 =

40. Nu crea duhoarea fiecărei fapte.

15. Să nu poftesti nevasta aproapelui tău, sub casa lui, nici satul lui, nici robul lui, nici roaba lui, nici măgarul lui, nici toate vitele lui, nici tot ce este aproapele tău.

Nu face ca toata chestia sa impute.

Să nu poftesti soția tatălui tău, să nu poftesti casa aproapelui tău, nici satul robului său, nici el, nici boul măgarului său; altele, s

Feed.

el, nici sclavul lui, nici nu sunt de acord.

- orice dtlav el.

Potrivit lui Ostrozh.

nu totul, a mâncat esența aproapelui tău. —

Leviticul, XXIV.

15. Poruncește fiilor lui Israel și cuvintele lor cu un verb, - „un om, chiar dacă blestemă pe Domnul Dumnezeuul său, va recunoaște păcatul: cel trasat este numele Domnului, să moară moartea, să bată cu o piatră și toată oștirea. dacă un străin, dacă este băștinaș, va blestema mereu numele Domnului, să moară.

Leviticul. XIX. 32.

Ridică-te de pe fața acestuia și aproape de fața unui bătrân și roagă-te Domnului Dumnezeuul tău: Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău.

13. Mita angajatului tău să nu stea cu tine până dimineață.

Deuteronomul. XXIV. 44,

45, 46.

Da, gata de mită

Și fiul lui Izryaele-vym vorbește și vorbește cu ei, un om de om și chiar mai mult...

da, te rog,

dacă proprietarul terenului este străin.—

sau

Înainte de pădurea, ridică-te și aproape înfruntă-l pe bătrân... Proc. conform s Kormch.

potrivit lui Kormch.

Potrivit lui Ostrozh.

Chemați numele Domnului.

chiar și un nativ, sau un străin, când strigă un nume...

Ridică-te înaintea acestui lucru.

Și

- bătrâne.

da, sa-ti fie frica.

Biblioteca „Runivers”

sărac și cerând în fratele tău sau de la un străin din cetatea ta. în ziua aceea, să i se dea, să nu apune niciodată soarele pentru el, ca și când ar fi un dumnezeu, și apoi să ai nădejde și să nu răsară la Domnul și va fi păcat pentru tine.

Tații să nu moară pentru fii, nici fiii să nu moară pentru tați, ci fiecare să moară pentru păcatul său.

Ref. XXII. <22, 23.

24, 25.*

Nu amărâți pe văduve și orfani, dacă îi amărâți cu răutate, iar cei ce geme vor striga către Mine, le voi auzi glasul cu auzul și mă voi mânia de mânie și vor bate cu sabia și soțiile voastre. vor fi văduve, iar copiii tăi vor fi orfani.

Dacă dai argint ca împrumut fratelui tău de la Dumnezeu, nu te trezi atacând și nu impune profit. iar dacă prietenul tău pune o haină, dă-i-o înainte de apusul soarelui, căci are haine pentru ea, o singură haină cu rușinea lui, în care

- din extraterestru

- în oraș. .

și cerând de la frații tăi, sau de la străinii ca tine în cetatea ta. –

In aceeasi zi...etc. cor. s Kormch.

și Ostrozh.

Potrivit lui Kormch.

Pretutindenii.

Oricine-

Nu face rău.

raneste-ma.

auzi --

alte cor. s Feed.

Dar dacă împrumuți bani unui frate cerșetor pe care îl ai, nu-l cruța și nici nu-i dai bani în plus ca gaj.

·- - până la apus ~

*X

la soare - etc. cor. s Kormch.

Potrivit lui Kormch.

Potrivit lui Ospgrozh.

nu fi forțat.

mai jos, impune-i dobândă și chiar gaj-o ca gaj.-

până apune soarele îi dăm. Există mai mult această protecție pentru el, această haină a rușinii

Biblioteca „Runivers”

=68=

lasă-l să doarmă, dacă îmi cântă, voi auzi cu urechile mele și, că sunt milostiv.-

Artă. 7.8, 9.

Dacă cineva dă bani vecinului său, sau un vas de păstrat, acesta va fi furat din casa acelei persoane, iar dacă iese hoțul, să-i răsplătească mai ales, dacă nu se preface în hoț, stăpânul Casa să vină înaintea lui Dumnezeu și să jure, ca și când nu el însuși viclean pentru toate situația prietenos. În consecință, el vorbește despre toată nelegiuirea, despre vițel și măgar, despre oi și haină și despre toată moartea care se cere, dacă este ceva, va exista o judecată înaintea lui Dumnezeu pentru amândoi și pe care judecătorul îl va da în judecată. și cântărește mai ales pe vecin.

— — Erugu

- - ascunde și fură din casa unei minciuni

și davozdast*,

da, blestemă, dacă el însuși era altruist-val și viclean.

Prin urmare, cuvintele sunt deschise ~ vipu, despre viței și măgari și oi. . distrugerea, pe care el o numește a lui, să fie pace înaintea lui Dumnezeu, să vină judecata la amândoi.

el, în ce va dormi: dacă strigi către mine, îl voi auzi. ”-

Coborâre, la Ostrozh.

— —· salvat

fire ^ corg. s Ostrozh.

- * - da recompensă - . chiar dacă nu se întoarce să fure, - și lasă-l să înjure, de parcă în adevăr nu ar fi mințit despre toată situația prietenească.

[ia toate minciunile spuse despre vițel.

- - și pricinuită tuturor morții: orice a fost, înaintea lui Dumnezeu, să vină judecata amândoi, și acuzați de Dumnezeu, să fie dat aproapei curat. —

În ciuda faptului că ediția Ostrozh a Bibliei, cu toate îmbunătățirile ei, a rămas totuși destul de defectuoasă, Biserica noastră a folosit-o mai bine de 80 de ani. Când țarul Alexei Mihailovici a văzut deficiențele Bibliei în această ediție și în multe locuri traducerea a fost eronată/în dezacord cu originalul grecesc, atunci s-a gândit la o nouă corectare și ediție a Bibliei. Dar circumstanțele de atunci nu au favorizat această sarcină dificilă. Pentru a-l îndeplini ("după cum se notează în prefața Bibliei publicată de el în 1665 /, a fost nevoie de mult timp, de mulți traducători pricepuți dacă

Biblioteca „Runivers”

69 =

lecturi ale multor originale grecești și liste slavone; iar la Moscova la vremea aceea nu existau destule Biblii sau traducători greci; mai mult, printre oamenii de atunci, mulți erau atașați de cărțile vechi și nu acceptau pe cele nou corectate. Din aceste motive, și mai ales pentru că atunci se apropiau afacerile militare, sub țarul Alexei Mihailovici, fosta ediție Ostrog a fost repetată la Moscova doar cu foarte puține corectări de stil și semne ale unor cuvinte afișate pe marginea paginilor. Deci în ajun în cartea lui Iov IX. 9. Editorii Bibliei de la Moscova, fără a corecta cuvintele lui Ostrozhsky: au numit așa, răbind sudul, s-au mulțumit doar cu ceea ce au vrut să spună în margini: carouri grecești și esera și arctura și comori sudice. După aceea, chiar și în secolul trecut, Cărțile Sfinte au fost corectate de două ori și anume: sub împăratul Petru I. din 1717-1725 06?) și sub împărăteasa Elisabeta Petrovna din 1751 (168).

Oricât de binefăcătoare au fost toate aceste corectări ale Cărților Sfinte, nu se poate să nu admită că mulți dintre cei care au lucrat în această chestiune, corectând diverse greșeli și discrepante ale cărțurilor în listele slavone, au introdus ei înșiși noi erori în ele și toți, în general, au schimbat limba slavă veche. Astfel, Mitropolitul Ciprian, sârb de naștere, a fost primul care a restabilit iluminarea în Rusia și primul care a început să folosească cuvintele și expresiile dialectului sârbesc în traducerea Cărților noastre Sfinte. Manuscrisele sârbești antice, pe care le-au adus în Rusia și le-au pus în uz, ar fi trebuit să producă noi diferențe în liste. El însuși,

corectând traducerea slavă a Sfintei Scripturi, care nu i-a fost în întregime clară, a făcut-o și mai de neînțeles, pentru că a corectat, în cea mai mare parte, după dialectul sârbesc, după cum a notat discipolul lui Maxim, călugărul Nil Kurlyatev. despre Psaltirea f169 corectată de el). Maxim Grek, în primii ani de muncă, nu cunoștea încă bine slavona

(i67.) Totuși, Petru I. a ordonat să nu se schimbe însuși textul Cărtilor Sfinte, ci doar să explice unele cuvinte și expresii din margini. Deci Noul Testament și Psaltirea au fost tipărite cu el. Vezi dicționar East nuc. Spirit. rang, în articole despre Sofonig Lphud.

(1b8.) Pentru prima dată s-a angajat în corectarea Cărtilor Sfinte ale grecului Sophronia Likhud cu arhimandritul Teofilact Lepatinsky și alții; în al doilea, Biblia Ostrog a fost corectată de arhimandritul Ioan Grigorovici ieromonah: Varlaam Lyashchevskiy, Jacob Blokptskiy și Gedeon Slomnskiy.

(169.) Dicționar East. disat. Spirits-cip în Rusia vol. II. pagina 58.

Biblioteca „Runivers”

limba; și de aceea a tradus sensibilul Psaltire în latină, din care doi traducători l-au tradus în slavonă. Sophronius Likhud și colaboratorii săi, după cum se știe, au corectat Biblia slavă nu numai după traducerea greacă, ci și după altele decât cele existente (170). Același lucru poate fi gândit și despre alții implicați în corectarea Bibliei. Din aceasta, cu toată sânguința în munca lor, traducătorii nu s-au putut abține să nu introducă uneori noi contradicții și erori celor anterioare: „În primul rând, după cum notează Sfântul Dimitrie, Mitropolitul Rostovului, după ce a înțeles, pe alocuri nu este împotriva „Schimbarea grecească; la fel sunt și traducătorii ruși, care nu cunoșteau pe deplin greaca „unele discursuri”, pe alocuri nu sunt împotriva poziției grecești. O mulțime de recensăminte ale multor „erori și descrieri ale multor lucruri, după cum puteți vedea, sunt în „toate cărțile scrise de mână antice (G71). ss În cele din urmă, cei care au fost angajați în corectarea Cărtilor Sfinte în vremuri mai târziu au schimbat limbajul liste străvechi pentru că, în concordanță cu asumarea de către aceștia, pentru scopul și nevoile creștinilor, s-au aplicat traducerii greacă și limbii vremii lor, care deja se schimbaseră mult din influența altor diverse dialecte. Consecința comună a tuturor acestor corecții a fost că, pe de o parte, Biblia slavă a primit din ce în ce mai multă demnitate din acuratețea traducerii apropierea sale de original, dar, pe de altă parte, urmele traducerii originale nu au putut decât să fie ștersă într-un fel, pentru că limbajul biblic străvechi, sub domnia cărtilor, în urma schimbărilor cuvântului, s-a schimbat și s-a diversificat fără încetare.

mai mulți oameni vii

(170.) Ibid. 227.

(171.) Căutare, partea I. Cap. 8.

Biblioteca „Runivers”

© Bună

ff

. Sia i z

Biblia lui Io Akimov și alte câteva manuscrise slave în visheigrivednih și slichennyh. - (172).

A.) Descrierea manuscrisului Bibliei Akimov, păstrat în Biblioteca Sinodală din Moscova - (155 8)

İ.) Forlgat^ legatoare^ hârtia si timpul scrierii.

Această Biblie este scrisă într-o foaie mare despre Alexandria

hârtie groasă lucioasă cu câte o coloană pe fiecare pagină, 6½ lungime și 34 vershoks lățime, cu margini albe - 9 4 vershoks lungime și 64 vershoks lată; legate în scânduri, lipite cu piele neagră marcată cu diverse modele. Listov în toată cartea io4o? dar nu sunt marcate cu cifre. Înainte de începutul acestei Biblii, pe spatele unei foi albe, de mâna scribului însuși este scris următoarele :

cartea acestei Biblii a fost scrisă rapid ^ rekshe a ambelor 3 aetatov Vet *

hago

și Novago. Maica Domnului a sfințit valea,

cinstit si glorios

a mâncat somn. Și Cuviosul Părinte și Humen Iosif. Prin eelpnieli. Suveranul Solyuderzhets Ițapa al Marelui Prinț Ioan Vasilievici al Întregii Rusii, de mâna călugărului stăruitor Nkilia, membru al Mănăstirii Mântuitorului Efiliev de la Suzhdalsky.

2.) Litere, litere și cerneală Pomerk.

Scrisul de mână a textului este semistatutar, iar titlurile cărților sunt scrise cu litere runice complexe. În general, scrisoarea este curată. Re-

(172.) Împrumutat din manuscrisul Preasfințitului Eugen Mitropolit. Kiev.

Biblioteca „Runivers”

negația, în cea mai mare parte, fără a pune una de alta; litera M este scrisă peste tot la începutul discursurilor, iar A la mijloc și la sfârșit; nu există nicio diferență de utilizare între y și y, dar y se scrie cu două litere oy>? Nervii textului sunt negri, iar titlurile, inscripțiile, literele inițiale și semnificațiile capitolelor sunt scrise cu cinabru.

3) Punctuația și indicele *

Dintre semnele de punctuație din textul întregii cărți, se folosesc doar puncte și virgule ^ iar la sfârșitul inscripțiilor, capitolelor și cărților, două puncte și uneori scris de mână cu model; în Psaltire, aproape toate punctele și multe versete ale literelor inițiale din mijlocul textului sunt descrise cu vermilion.

/.) Ordinea și împărțirea cărților și a proloagelor la acestea *

La începutul Bibliei există un scurt cuprins al tuturor cărților Bibliei, cu numele multora în greacă și ebraică și cu o desemnare a numărului de capitole și în cărțile Noului Testament împreună și începuturile Bisericii După aceasta urmează o prefață, care a fost tipărită în ediția de la Moscova din 1665 cu unele modificări însă. În spatele acestuia, a fost scris un cuprins detaliat și o descriere a conținutului tuturor cărților biblice, că totul a fost vizitat și în ediția din 1665, iar în Ostrozhok (1681) aceste prefețe nu se găsesc. - La început din prima carte a lui Moise - Geneza, se pune, cu litere mari pliante, inscripția: „, , taleologul cartii vietii, .pe din cele mai vechi timpuri Dumnezeu a creat cerul si pamantul, si proaaa. în afara ei și la sfârșitul impet^ fiul lui Adam, fiul * al lui Dumnezeu deasupra cărții a doua a lui Moise inscripția: a doua carte exodul peste a treia: a treia carte a rghi-lui Dumnezeulevitic către Moise; deasupra celei de-a patra: cartea a patra a numărului; peste călcâi;

Biblioteca „Runivers”

s/l cartea a doua lege a lui Dumnezeu ia cuvinte. Toate aceste cărți, în afară de a fi împărțite în capitole, sunt împărțite și în părți speciale, (176)5 și anume:

Kn

Geneză

Ceai devreme. până la 9 linguri. Capitolul VI

- aD0Ist. XII cap.
- » 3D0ISsh. bate din palme cap.
- * iD0ISsh. XXIII cap.
- ■ 5up*9cm. XXV cap.
- ■ 6D0I odihnă. XXVIII cap.
- – ■ 7D05ssh. XXXII cap.
- ■ Sup până la 2cm. XXXVII Ch.
- ■ ■ 9D0Icm. XL I Ch.
- ■ i 0D018ssh.XLIV cap.
- ■ I ID028ssh. XLVII cap.
- i aPână la sfârșitul cărții.

ieși

.Partea i 2 de la început. paine prajita. Capitolul VI

- D0Ist. X Ch.
- " ■ ■ yag oD0 * 7ssh. XIII cap.
- * D0Xbsh. XVIII cap.

- ■ ■ ■ 5D0Ist. Capitolul XXI
- ■ GD0Ist. XXV cap.
- — 7D020st. XXVII cap.
- ■ 6D01 Ish. Capitolul XXX
- » ■ - 9D0ISsh. XXXV cap.
- IOT0finalul cărții

Levit.

Număr.

Partea ă de la început. pana la 8 sii. Capitolul VI → 2 la sl.
Capitolul IX

- 5 la st. XII cap.
- 4-D ° 1.XIVch.
- 5adl.XVich.
- "
- 6adv.XJXch.
- 7adv.XXIch.
- 8 la ă sl. XXV cap.
- '9 la un art. XXVI Ch.
- o până la sfârșitul cărții.

Partea ă de la început. pana la 2 st. IV" cap.

- 2 până la 2 linguri. Capitolul VIII
- - 5do2ssh.XIII cap.
- 4doist.XVI cap.
- --- 5 rev.XIX cap.
- 6 la 2 Art. XXII cap.
- 7 la sf. XXV cap.
- 8 la ă sl. Capitolul XXX
- g la ă br. Capitolul XXXIII
- până la sfârșitul cărții.

(175.) Nu este această împărțire aceeași cu cea a evreilor în găleți și penkims?

Vid. pref. Michaelis ad lib. Haebr. pag. il. et conferință.
Dictionnaire de Theologie par Bergier, art. texte. pagina 217.

o

Biblioteca „Runivers”

Bino rozakoniya:

Partea I de la început. până la 5 linguri. Capitolul III

- i la j a st. Capitolul VII

- 5 la 26 Art. XI Ch.,

- 4D ° 1 δ Art.XVI Ch.

- 5doi ost "XXI Ch.

- bdoist, XXVI cap.

-- 7dokhost.XXIX cap.

--- δadist, XXXI cap.

—Q la χ .st. XXXIII cap.

— i ô to kyatsa carte

După cărțile mozaice urmează: Jesus Naveen (care este numit aici Nau geek și Naegin); apoi Suii ^ Rue, 4th books of Kings ^ (peste prima dintre ele se înscrie: cărți ale verbului Samuel); 2-π din Cronici; Prefața lui Gherasim este marcată înaintea cărții i (ar fi trebuit spus

Jerome) și mesajul lui către Domion, ([ceea ce nu este

în Osshrozhsvds, nici în edițiile ibbb de la Moscova, dar se află în Vulgata, din care ambele cărți sunt traduse în lista Joakimov, în Biblia Ostrog din greacă); mai departe*—Zgi cărțile lui Ezdra și Zeemil, după prima carte. înainte de prima carte a lui Ezra, în Ioakimovsky, este plasată din Vulgata epistola lui Ieronim (numit aici Gherasim Presbiter) către Domion; urmează apoi Tovil, tradus din Vulgata, și în Ostrog din greacă; - înainte de această carte din Biblia Ioachim din Vulgata,

rugăciunea lui Gherasim Presbiterul (Ieronim) către Cromația; —

Iuda a fost tradus din Vulgata (din Vulgata a fost corectat si in Ostrog; iar in editia ulterioara x / 5i g, aceasta carte, ca si Toeip., a fost din nou tradusa din greaca); cartea lui Judith are și o prefață ieronimică din Vulgata; - Estera a fost tradusă din Vulgata, dar nu există nicio pre-

Biblioteca „Runivers”

yS =

dislovia, (și nu există nicio traducere a acestei cărți în Biblia Ossrozh * se știe de unde este luată); - Zoo, - în cea mai mare parte - din greacă, iar pe alocuri din Vulgata; nu există prefață, dar la sfârșit se adaugă două epistole, dintre care prima este împrumutată pe scurt din prefața lui Ieronim la Vul-Gat, iar cealaltă din Policronie; - Psaltirea este tot din greacă - (și foarte puțin corectată în Ostrog). și Moscova x / 5 i Amendamentele sunt marcate, majoritatea, în margini); - Pe lângă faptul că este împărțit în psalmi, este și împărțit* în kathisisme? cu lași și aleluia; dar nu există prefață; - Proverbele lui Solomon traduse din greacă; fără prefață; Ekkli-siast - din greacă * și fără prefață; Ptssn psnei - tot din greacă și fără prefață; Înțelepciunea din Bulgata, cu o scurtă prefață, care este împrumutată din Vulgata, se tipărește anul. Litere gotice, (în traducere Ostr.> din greacă fără prefață); Sirach * - din greacă * și fără prefață; în inscripțiile de pe foile de cărbune se numește Ekklesiastikus, ca în Vulgata; . Dacă cu dil - din greacă, prefata înaintea lui din Teodorit, iar la sfârșit stirea despre imekph* al Profetilor* din Epifanie al Ciprului; Ieremil - literalmente din Vulgata (tot parțial în Ostrozhsky), dar nu există prefață; Plângerea lui Ieremia? - din greacă; înaintea lui o scurtă prefață și o poveste despre Baruch? nu se știe de unde s-a împrumutat; Baruch * - din greacă; la sfârșitul acestei cărți vestea lui Ieremia; Ezechiel - din greacă, iar pe alocuri corectat din Vulgata; înaintea lui se află Teodoret al Ciprului legenda pasului profetic al lui Ezechiel, iar la final vestea lui Ezechiel; Daniel este din traducerea greacă theodotioniană, dar indianul este corectat din Vulgata? iar la final vestea despre Daniel; Iosiya - cu greacă și fără prefață; Joel - din greacă; înaintea ei este * o scurtă prefață și la sfârșit un scurt mesaj despre Profetul nostru; Alios - din greacă, tot cu o scurtă prefata și la final cu o scurtă instiințare despre el; toți ceilalți profeți sunt traduși din # greacă; la începuturi și sfârșite sunt plasate știri despre ei și despre profețiile lor, împrumutate, poate, din prolog.

Biblioteca „Runivers”

Urmează cărțile lui Maccabeeskil, prima și a doua, traduse literal din Vulgata, iar înainte de prima carte, prefața lui Ieronim; nu există nicio carte a Macabeilor, (dar în Ostrozh. traducere din greacă).—

Noul Testament este tradus din greacă și este foarte asemănător cu ediția Ossrozhiană. La început este expus conținutul Evangheliei Matei și se face un rezumat cu alți evangheliști. Apoi Prefața teofilactică și Evanghelia după Matei însăși, împărțite în capitole și Concepții bisericești, cu desemnarea zilelor și a ocaziilor lecturii, așa cum este tipărită de obicei în Evangheliile Bisericii. Zicerile celorlalți Evangheliști sunt scrise în aceeași ordine și cu aceleași prefețe.

După Ioan urmează Sobornik 12 spsdtssem ; adică indicarea Evangheliilor în toate acele zile ale anului, pe care se fac lecturi speciale pentru sfinți și sărbători, și apoi stâlpul Apostolilor și Evangheliilor duminicale. Toate acestea sunt tipărite în Ostrozhsky la sfârșitul Noului Testament; în plus, în lista lui Joakimov-skom la sfârșit s-au adăugat două note i.) despre evangheliile obișnuite de-a lungul anului, i.) din ce perioadă a anului începe lectura căreia Evangelist.

În spatele întinericului, Dicționarul Apostolic a fost scris cu diverse prefete și o expunere a conținutului lor. Această carte este, de asemenea, împărțită în concepții cu desemnarea zilelor și ocaziilor, așa cum este tipărită în Apostolii Bisericii. Urmează apoi epistolele conciliare și ale lui Pavlov în aceeași ordine, cu prefete, cuprins, începuturi și așa mai departe.

După Epistola către Evrei, există un tablou din Paști pentru tot anul al Apostolilor Duminicii și zilei cu antifoane. După aceea, luna anuală din septembrie, cu semnificația de prokimeni și apostoli în zilele sfinților prăznuiți și la sfârșit - cu diverse ocazii. Toate aceste cataloage în publicații

Biblioteca „Runivers”

Osshrozhsky și Moscova recent corectată sunt combinate într-una singură. Este de remarcat faptul că în lista lui Ioachim - calendarul calendarelor sau calendarul anului nu sunt scrise pentru toate zilele lunilor, ci numai pentru acelea în care sunt așezate speciale, cu excepția stâlpilor *, evanghelii și apostoli. Sărbătorile sfinte sau ale Domnului. De asemenea, este de remarcat faptul că în acești sfinți nu există Sfinți ai Bisericii Ruse, ci doar în pictura Apostolilor din luna iulie scrie: Sfinți * dreپți * proaspăt apărați * mucenic * Boris și Gltaba.

După toate acestea urmează Acalipsa*; înaintea lui se află cuprinsul și cuprinsul acestuia, cu o prefață a lui Andrei, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei. Aici, deasupra fiecărui capitol, este scris un scurt rezumat cu cinabru, dar fără a plasa textul. Pe lângă împărțirea obișnuită a acestei cărți în capitole a, există în contextul unei împărțiri și mai detaliate în 7 capitole. La final, se atribuie o nuvelă din Hippolit despre legarea diavolului timp de 100 de ani. În concluzie, pe 68 de file, este atașat un rezumat al fiecărui capitol din toate cărțile Bibliei în ordine,

DESPRE

însuși* text.

Textul Vechiului Testament este foarte defectuos în multe locuri, cu erori, în special în numele proprii, cu rearanjamente ale versetelor, cu omisiuni, iar în India cu adăugiri străine. Toate acestea în ediția Ostroh, în cea mai mare parte, au fost corectate

f

B.) Descrierea Evangheliei de hârtie Vologda.

Evanghelia de hârtie a lui Vologda este scrisă într-o foaie mică într-un scris de mână foarte curat cu yusami . În titluri.

Biblioteca „Runivers”

=78=

cu totii Evanghelistii sunt desene foarte iscusite, multicolore, cu aur. Nu există litere excelente, cu excepția yus. Iar dintre semnele de punctuație se folosesc puncte și virgule. Există accentuări deasupra cuvintelor, care nu se află în toate listele următoare. Lecturile sunt aranjate în ordine zilnică. Nu este indicat momentul scrierii, dar această Evanghelie, din anumite motive, ar trebui atribuită secolului XV.

C.) Descrierea Evangheliei lui Moise din Harate.

Evanghelia Haratey a Arhiepiscopului Novgorod Moise, aflată în Depozitul de cărți din Novgorod Sophia, este scrisă cu litere pure bisericești în terrax, într-o foaie mică într-o coloană, în rânduri - cu cerneală, iar în titluri - cinabru, cu mulți -desene colorate, nu tocmai iscusite în titluri b. În ea, două puncte sunt plasate deasupra literei O atunci când este folosită în loc de una cu două vocale (A, și ind și peste UG. Nu există accente și o linie figurativă la sfârșitul rândurilor. Dintre semnele de punctuație, în mijlocul liniilor se pune un punct, iar la terminații trei puncte sunt triunghiulare. Pe la sfârșitul cărții se adaugă cu cealaltă mână sub titlurile: Doamne, mântuiește și miluiește-te pe Arhiepiscopul de Novgorod Moisi, care a dobândit cartea puterilor de semănat Ieengeglyi^ Doamne dă-i sănătate și stingerea în Împărăția ta în Amin. Evanghelia lui Moise a fost scrisă în timpul vieții Arhiepiscopului Moise însuși, apoi este din secolul al XIV-lea. ; și „dacă l-a dobândit pe cel terminat, atunci ar trebui să atribuie acest manuscris secolului anterior.

G.. Descrierea* Psaltirii Kharateinei.

Nsalptr „Kharateynaya” al depozitului de cărți sinodale din Moscova * scris într-o foaie mică sau într-un sfert al corpului

Biblioteca „Runivers”

foaie într-o coloană, după Sheraks, o hrisovă mare foarte curată, cu vermillion la canale și cu titluri de culoare aurie; împărțit în kathisisme și glorii cu câte un apendice la fiecare kathisism de troparii pocăințe și rugăciuni, dar diferite de cele tipărite în prezent cu Psalmii. Fiecare vers este scris mai întâi cu un stop, iar primele litere sunt cu vermillion; literele inițiale ale psalmilor sunt desenate în aur și culori, roșu și albastru, cu imagini ale diferitelor animale; nu există o aranjare a discursurilor în rânduri. Dintre semnele de punctuație de la sfârșitul fiecărui vers, patru puncte sunt plasate în cruce .4.; iar în alte locuri există un singur punct în partea de jos a literelor. Titlul și consoanele de deasupra rândurilor sunt scrise foarte rar și nu există accente, deoarece există și o linie portabilă la sfârșitul rândurilor.- Dintre literele excelente - acest manuscris este remarcabil - IEU cu două vocale - legate prin o linie, N (H) III (M) V, (4 ,) I cu două puncte în partea de sus, în loc de scurt Y^ dar se scrie în acest caz ȘI cu două puncte în partea de sus. Cu toate acestea, oriunde este folosită astăzi litera Z, se folosește JZ. În loc de pei ind, se scrie /G și ind este chiar această literă. Dar nu există deloc litere xi. La sfârșitul acestei cărți, de mână însăși scribului, se atribuie sub titluri; . poruncește ^svbp Iubitoare de Dumnezeu lui Khnyagyna Maria să scrie cărțile Psaltirii ^calm și cu lumina aliya, Zacharia eyu scrib despre Domnul bt ^llolls atotputernici

despre Domnul și prestigiul lieterului său ilpya "ivdptska obiceiu de a scrie Teologia sfintelor l cărți deja „prietarost eliu byviu scris de către Volotsk Eounglie Oprakos ^ iubitor de Dumnezeu Anthony Igulien la ocrotirea Seyatpy a Doamnei ^ Maica Domnului și acest psaltir a fost scris printr-o lungă lucrare despre Domnul „Rugându-mă cu stăruință pentru prerogativele mamei sale, Dumnezeu îmi va da darul și darul tău”

D.) Descrierea Apostolului Vologda Haratean.

Apostolul Kharatensh Vologda este scris cu litere statutare foarte curate, conform iperax, pe o foaie pe două coloane}

Biblioteca „Runivers”

= 80 =

pe fiecare pagină în rânduri - în tuș, la începuturi - cinabru, iar în titluri - vopsea albastră și cinabru; literele mai mari sunt cu imaginea diferitelor animale. Nu există nicio literă dublă IE^ în ea, precum și psi și kssh alte litere sunt foarte asemănătoare cu literele Psaltirii descrise mai sus * Apostol ^ aranjate conform lecturii zilnice, începând de la Paști. Anul scrierii nu este indicat, dar acest manuscris poate fi atribuit secolului al XIII-lea.

În lună, în timp ce Apostolul este prezent, unele luni sunt numite diferit decât în lunile Kiev, pe Ave. Septembrie este numit Ryu Ying, noiembrie - . Grude ml, Genvar - Prasinets, februarie - Silen, aprilie - Mesteacan-vol, mai - Iarba, iunie - Izok, iulie - Chervpn, august - Zarev * Aceleași nume sunt în luna și sub Evanghelia Ostromir din secolul al XI-lea.

E.) Descrierea Evangheliei harateene de la Vologda.

Evanghelia Haratean Vologda este scrisă într-un sfert de foaie de nista.shi cu litere statutare, în teriaks, în două coloane pe fiecare pagină, în rânduri - cu cerneală, iar la începuturi - cinabru; în titluri - cu poze, vopsea albastră și cinabru, dar nu destul de priceput. Pe lângă literele excelente, care sunt notate în Psaltirea Harateană, în Evangheliile aceasta deasupra literelor duble vocale ZjE ', CU și deasupra inițialei.

AG, precum și peste AND în mijlocul discursurilor, ferm pronunțat, iar peste Y scurt, și ind și peste J, Ū, L inițială, două puncte sunt plasate deasupra. Dar nu există alte accente de superscript. Titlurile cuvintelor sunt foarte rare și mai ales peste nume de onoare. Dintre semnele de punctuație, există un punct, nu în partea de jos, ci în mijlocul liniilor. Nu există linii figurative la sfârșitul rândurilor și toate zicările sunt scrise fără spațiere. Evangheliile sunt aranjate zilnic, începând de la Paști. Deși prima literă din acest manuscris nu este marcată, totuși, ea poate fi atribuită secolului XII sau XIII.-

Biblioteca „Runivers”

G.) Descrierea colecției.

Colecția Haratey, aflată în Depozitul de cărți Imperial Hermitage, este scrisă într-un sfert mic de foaie, cu litere curate autorizate cu ksami[^] în rânduri - cerneală, iar la început - cinabru. Conține litera dublă IE, iar în loc de litera W este scrisă în cea mai mare parte WJ] alte litere sunt similare cu literele din manuscrisele descrise mai sus; iar scrierea de mână a acestor litere și întregul alfabet au fost tipărite în 1806 când A. N. O. Contele A. I. M. P. a scris despre piatra Tmusharakan-sk. Conținutul acestei cărți este alcătuit din diverse extrase instructive și interpretative. În cele din urmă, de mână însăși scribului i se atribuie următoarele: Kongashasl al cărților de forțe de mâna nemilosului Ioan, s-au ales multe cărți de cărți... Mergeți strâmb, fraților, care au corectat poarta. , binecuvântează ^ și nu kltntte: Amin.

Konylkh cărți de forțe în distribuția f> fna lto la Svltoislavt Prințul țării ruse. Amin.

Se poate crede că în această cronologie litera H, scrisă cu scrierea de mână actuală, a fost tradusă din litera Pl, deoarece în cărțile antice slave și chiar în această colecție, litera H este scrisă N și, prin urmare, este necesar. , poate, pentru a citi f> fpD, adică .1076. Acest lucru va fi, de asemenea, în acord cu timpul Marelui Duce Svyatoslav, care s-a născut în 1027, a domnit la Cernigov până în 1070, în același an a urcat pe tronul Marelui Duce și a murit în 1076.

Biblioteca „Runivers”

Biblioteca „Runivers”